



KONCERNO „ACHEMOS GRUPĖ“ NARĖ
AB „KLAIPĖDOS JŪRŲ KROVINIŲ KOMPA NIJA“

Lietuvos Respublikos
Vertybinių popierių komisijai
Konstitucijos pr. 23
LT-08105 Vilnius

2009-03-20 Nr. _____

I _____ Nr. _____

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, laikinai einantis AB "Klaipėdos jūrų krovinių kompanija" generalinio direktoriaus pareigas Vytautas Kaunas ir vyriausiasis buhalteris Šarūnas Kručius patvirtiname, kad mūsų žiniomis pridedama AB "Klaipėdos jūrų krovinių kompanija" 2008 metų konsoliduota ir bendrovės finansinė atskaitomybė parengta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus priimtus taikyti Europos Sąjungoje atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB "Klaipėdos jūrų krovinių kompanija" ir konsoliduotą įmonių grupės turtą, išipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius, taip pat patvirtiname, kad konsoliduotame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymas.

I.e.p generalinis direktorius

Vyriausiasis buhalteris

Vytautas Kaunas

Šarūnas Kručius



AB „KLAIPĖDOS JŪRŲ KROVINIŲ KOMPANIJA“

**KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS 2008 METŲ FINANSINĖS ATASKAITOS
PARENGTOS PAGAL**

**TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE**

PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMŲ AUDITORIŲ IŠVADA

NEPRIKLAUSOMŲ AUDITORIŲ IŠVADA AB „KLAIPĖDOS JŪRŲ KROVINIŲ KOMPANIJA“ AKCININKAMS

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome toliau pateiktų AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“, Lietuvos Respublikoje įregistruotos akcinės bendrovės (toliau – Bendrovė), ir konsoliduotų AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ ir dukterinės įmonės (toliau – Grupė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2008 m. gruodžio 31 d. balansai, susijusios 2008 m. pelno (nuostolių), nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos ir aiškinamasis raštas (reikšmingi apskaitos principai bei kitos aiškinamosios pastabos), auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Už šių finansinių ataskaitų, parengtų pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, parengimą ir teisingą pateikimą atsakinga Bendrovės vadovybė. Ši atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos, skirtos finansinių ataskaitų parengimui ir teisingam pateikimui, užtikrinant, kad nėra reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos, sukūrimą, įdiegimą bei palaikymą; tinkamų apskaitos principų pasirinkimą ir taikymą; ir pagal aplinkybes tinkančių ir pagrįstų įvertinimų pasirinkimą.

Auditorių atsakomybė

Mūsų pareiga yra, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šias finansines ataskaitas. Mes atlikome auditą vadovaudamiesi Tarptautiniais audito standartais, kuriuos nustato Tarptautinė apskaitininkų federacija, išskyrus skyriuje „Išlygų pagrindas“ aptartas procedūras. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės profesinės etikos reikalavimų bei planuotume ir atliktume auditą taip, kad galėtume deramai įsitikinti, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų netikslumų.

Auditas apima finansinių ataskaitų skaičius ir paaiškinimus pagrindžiančių įrodymų gavimo procedūrų atlikimą. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo, įskaitant reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos finansinėse ataskaitose rizikos įvertinimą. Įvertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į bendrovės vidaus finansinių ataskaitų parengimo ir pateikimo kontroles ir siekia pasirinkti tinkamas audito procedūras, tačiau neturi tikslo pareikšti nuomonės apie bendrovės vidaus kontrolių efektyvumą. Auditas taip pat apima taikytų apskaitos principų ir vadovybės padarytų reikšmingų prielaidų bei bendro finansinių ataskaitų pateikimo įvertinimą.

Mes tikime, kad mūsų gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami, kad suteiktų pagrindą mūsų nuomonei.

Išlygų pagrindas

- a) Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai reikalauja, kad ilgalaikio materialiojo turto vertė būtų pagrįsta įsigijimo verte ar perkainota verte (TAS 16) arba menama savikaina (tikrąja arba pervertinta verte) (TFAS 1). Grupė ir Bendrovė nepritaikė nė vieno iš šių vertinimo principų. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto vertė, įskaitant investicinį turtą, iki 1996 m. sausio 1 d. buvo indeksuota keturis kartus (6 pastaba). Dėl daugelio judėjimų ir dėl to, kad nebuvo ilgalaikio materialiojo turto indeksacijos efekto apskaitos atskiriems turto vienetams, neįmanoma išskirti indeksacijos efekto poveikio ilgalaikio materialiojo turto 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. likučiams. Todėl mes negalime pareikšti nuomonės apie Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto dalies, sudarančios 17.191 tūkst. litų 2008 m. gruodžio 31 d., apskaitinę vertę pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.

- b) 2008 m. ir 2007 m. Grupė ir Bendrovė vykdė daug sandorių su susijusiomis šalimis, t.y. Grupės akcininkais ir jų kontroliuojamomis įmonėmis. Nebuvo jokių praktinių audito procedūrų, kurias mes galėjome taikyti ir kurios mums būtų leidę deramai įsitikinti sandorių su susijusiomis šalimis vertės teisingumu ir įvertinti galimą sandorių įtaką Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ir sandorių rezultatams, jei jie būtų vykdyti ne su susijusiomis šalimis.
- c) Mes neatlikome dukterinės įmonės UAB „Krovinių terminalas“, kuri yra konsoliduota Grupės finansinėse ataskaitose iki pardavimo datos (1 pastaba), finansinių ataskaitų audito. Atitinkamai, mes negavome pakankamų audito įrodymų dėl dukterinės įmonės laikotarpio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. gegužės 31 d. 24.182 tūkst. litų pajamų, 1.041 tūkst. litų grynojo pelno ir dukterinės įmonės pardavimo rezultato - (973) tūkst. litų, kurie įtraukti į atitinkamus Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų straipsnius.

Nuomonė su išlygomis

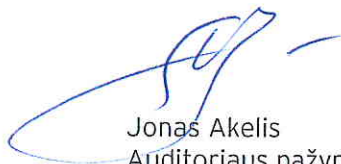
Mūsų nuomone, išskyrus tuos pataisymus, kurių galbūt būtų reikėję, jeigu mes būtume galėję atlikti skyriuje „Išlygų pagrindas“ aptartas procedūras, aukščiau minėtos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi Grupės ir Bendrovės 2008 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį, jų 2008 m. finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

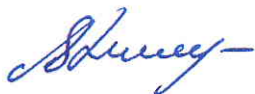
Be to, mes peržiūrėjome toliau 4 - 23 puslapiuose pateiktą 2008 m. konsoliduotą metinį pranešimą ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų 2008 m. finansinėms ataskaitoms.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“

Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335



Jonas Akelis
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000003
Prezidentas



Asta Štreimikienė
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000382

Auditas buvo baigtas 2009 m. kovo 20 d.

AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“

2008 m. konsoliduotas metinis pranešimas

AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ (toliau – Bendrovė) metinis pranešimas yra parengtas pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo 25 straipsnio reikalavimus, Lietuvos Respublikos įmonių konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymo 9 straipsnio reikalavimus, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio nustatyta tvarka. AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ įstatai nenustato daugiau papildomų reikalavimų, kurie turėtų būti pateikti įmonės metiniame pranešime. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 23.5 punktu, Bendrovė atskleidžia, kaip laikosi Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso (toliau Valdymo kodeksas) ir konkrečių jo nuostatų (1 priedas).

1. Objektivi įmonių grupės būklės, veiklos ir plėtros apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, apibūdinimas

UAB koncerno „Achemos grupė“ valdoma didžiausia Klaipėdos uosto krovos kompanija AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ veikla – uosto krovos darbai, krovinių sandėliavimas, uosto vilkikų paslaugos. Rinkoje Bendrovė savo konkurentais laiko kitas Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste dirbančias krovos kompanijas bei kaimyninių užsienio valstybių uostuose dirbančias krovos kompanijas. 2008 m. Bendrovė perkrovė 9,636 mln. tonų krovinių. Tai 0,5 proc. daugiau nei 2007 metais, kai Bendrovės krova siekė 9,589 mln. tonų. Pasiekti tokių rezultatų leido nusistovėjusi lietuviškų ir baltarusiškų trąšų krova, padidėję cukraus žaliavos, ferolydinių srautai Krovos terminale. Paminėtina, jog 2007 metais augęs autotechnikos vienetų srautas Jūrų perkėlos terminale 2008 metais krito 7 proc. nuo 194 tūkst. iki 181 tūkst. vienetų, keleivių skaičius išliko 2007 m., kuriais siekė 209 tūkst., lygio.

Bendrovės investicijos į veiklos gerinimą 2008 m. siekė 21,3 mln. litų. Pradėta naujo popieriaus sandėlio Jūrų perkėlos terminale eksploatacija, tame pačiame terminale įdiegta nauja gamybos apskaitos sistema, pastatytas ir pradėjo dirbti naujas uosto vilkikas (laivas) KLASCO – 1.

2009 m. Bendrovės veiklos rezultatams neigiamos įtakos gali turėti nuo 2008 metų JAV ir Europoje besitęsianti recesija, dėl kurios mažėja bendras krovinių srautas per Klaipėdos uostą, be to Bendrovės pelningumui įtakos gali turėti ir vidiniai veiksniai, tokie kaip: ketinimai didinti Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos kainą, nuolatiniai AB „Lietuvos geležinkeliai“ ketinimai didinti paslaugų tarifus.

Bendrovė 2008 m. birželio 17 d. perleido 100 proc. UAB „Krovinių terminalas“ akcijų paketą UAB koncernui „Achemos grupė“. Akcijų pardavimo sutartis buvo pasirašyta 2008 m. birželio 9 d.

Kitos finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte išvardintos įmonės, kurių dalis akcinio kapitalo nuosavybės teise priklauso Bendrovei, užsiima ekspedijavimo paslaugomis, dalyvauja rinkodaros projektuose. Siekiant tenkinti klientų poreikius krovinių gabenimo rinkoje, įmonių grupė yra pasiruošusi pasiūlyti visą paslaugų gamą, apimančią krovinių transportavimą „nuo durų iki durų“.

2008 m. finansinių ataskaitų auditą atliko UAB „Ernst & Young Baltic“. Taip pat UAB „Ernst & Young Baltic“ mokesčių skyriaus darbuotojai 2008 m. Bendrovei teikė įvairias mokesčių konsultacijų paslaugas. Už šias mokesčių paslaugas bei už konsultacijas dėl ginčo su mokesčių inspekcija ir dalyvavimą Mokestinių ginčų komisijos posėdyje Bendrovė sumokėjo 127.483 litus.

2. Įmonių grupės finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkosaugos ir personalo klausimais susijusi informacija

2008 m. įmonių grupės integruota veikla – krovinių krova, krovinių sandėliavimas Klaipėdos uoste, krovinių ekspedijavimas, laivų buksavimas ir kitos su krovinių krova ir gabenimu susijusios paslaugos. 2008 metais įmonių grupės pardavimų pajamos sudarė 170.537 tūkst. litų. Įmonių grupės metų pelnas prieš apmokestinimą sudarė 18.125 tūkst. litų.

Pagrindiniai įmonių grupės 2008 m. finansinės – ūkinės veiklos rodikliai (tūkst. litų):

Laikotarpis	2008 m.	2007 m.	2006 m.	2005 m.
Pardavimai ir paslaugos	170.537	188.524	150.215	127.578
Grynasis pelnas	15.236	13.253	7.836	9.189
Pardavimų ir paslaugų pelningumas, proc.	8,93 %	7,02 %	5,22 %	7,20 %

Įmonių grupės grynojo pelno struktūra (tūkst. litų):

Bendrovė	2008 m.	Struktūra, %	2007 m.	Struktūra, %
AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“	15.369	100,87 %	7.882	60 %
UAB „Krovinių terminalas“	68	0,45 %	4.753	36 %
UAB „Euroga“	12	0,08 %	567	4 %
UAB „Klasco ekspedicija“	-128	-0,84 %	7	0 %
UAB „Krantas Forwarding“	-88	-0,58 %	47	0 %
ZAO „Baltijskaja transportnaja-ekspeditorskaja kompanija - 2K“	0	0 %	0	0 %
OOO „Proizvodstvenno-investicionnaja kompanija Promimpeks“	3	0 %	-3	0 %
Iš viso:	15.236	100,00 %	13.253	100 %

Pagrindiniai Bendrovės 2008 metų finansinės – ūkinės veiklos rodikliai (tūkst. litų):

Laikotarpis	2008 m.	2007 m.	2006 m.	2005 m.
Pardavimai ir paslaugos	146.355	135.425	114.570	127.423
Grynasis pelnas	15.369	7.882	2.641	13.551
Pardavimų ir paslaugų pelningumas	10,50 %	5,82 %	2,31 %	10,63 %

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės darbuotojų skaičius mažėjo. 2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 784 darbuotojai.

3. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis

Papildomų paaiškinimų nėra.

4. Svarbūs įvykiai po finansinių metų pabaigos

- 4.1. 2008 m. vasario 11 d. Bendrovė informavo, kad nuo 2008 m. vasario 10 d. iš Bendrovės valdybos narių atsistatydino Geraldas Statulevičius.
- 4.2. 2008 m. kovo 21 d. Bendrovė informavo, kad Bendrovės 2008 m. kovo 21 d. akcininkų susirinkime nutarta:
 - 1) Patvirtinti audito įmonės išvadą apie atliktą Bendrovės veiklos rezultatų auditą už 2007 metus.
 - 2) Patvirtinti 2007 m. finansines ataskaitas.
 - 3) Patvirtinti praeitų metų pelno (nuostolių) paskirstymo projektą: nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) 2006 m. pabaigoje 68.715 tūkst. litų; grynasis ataskaitinių finansinių metų pelnas (nuostoliai) 13.514 tūkst. litų; paskirstytinas rezultatas 82.229 tūkst. litų, paskirstant dividendams išmokėti 23 000 tūkst. litų (6.661 tūkst. eurų; 1,815 litų (0,525 eurų) už akciją); metinėms išmokoms (tantjemoms) valdybos nariams, darbuotojų premijoms ir kitiems tikslams 1 380 tūkst. litų; nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) 2007 metų pabaigoje 57.849 tūkst. litų.
 - 4) 2008 metų Bendrovės auditui atlikti išrinkti ir patvirtinti UAB „Ernst & Young Baltic“, pastarajai už minėtas paslaugas sumokant sumą, ne didesnę kaip 120.000,00 litų.
 - 5) Atšaukti iš Bendrovės valdybos narių atsistatydinimo prašymą pateikusį Geraldą Statulevičių.
 - 6) Į Bendrovės valdybą išrinkti Juozą Benetį.
- 4.3. 2008 m. gegužės 29 d. Bendrovė informavo, kad per 2008 m. pirmąjį ketvirtį Bendrovė perkrovė 2,6 mln. tonų krovinių, uždirbo 41 mln. litų neaudituojamų pajamų ir 5,1 mln. litų pelno prieš mokesčius.
- 4.4. 2008 m. birželio 17 d. Bendrovė informavo, kad AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ pardavė 100 proc. dukterinės kompanijos UAB „Krovinių terminalas“ akcijų, kurių nominali vertė 3 mln. litų.
- 4.5. 2008 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovė informavo, kad per pirmą 2008 m. pusmetį Bendrovė perkrovė 4,967 mln. tonų krovinių, pardavimo pajamos sudarė 76,36 mln. litų, pelnas prieš mokesčius – 11,5 mln. litų.
- 4.6. 2008 m. spalio 21 d. Bendrovė informavo, kad mokestinis ginčas tarp AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ ir Valstybinės mokesčių inspekcijos baigėsi susitarimu, į LR biudžetą sumokėta 4,225 mln. litų suma.
- 4.7. 2008 m. lapkričio 28 d. Bendrovė informavo, kad per 2008 m. devynis mėnesius Bendrovė uždirbo 113,7 mln. litų neaudituojamų pajamų ir gavo 15,97 mln. litų pelno prieš mokesčius.

5. Įmonių grupės veiklos planai ir prognozės

2008 m. prognozė apie įmonių grupės pardavimų augimą ne mažiau 5 proc. nerealizuota, nes 2008 m. birželio 9 d. buvo parduota UAB „Krovinių terminalas“. Parduotos bendrovės septynių mėnesių veiklos rezultatas į konsoliduotus įmonių grupės 2008 m. duomenis neįtraukti.

2009 m. bus siekiama švelninti bendro ūkio nuosmukio padarinius, išlaikant optimalų įmonių grupės pelningumą.

6. Informacija apie įmonių grupės tyrimų ir plėtros veiklą

Pernai investicijos sudarė 21,3 mln. litų. Jūrų perkėlos terminale 2008 m. rudenį pradėta naujo popieriaus sandėlio eksploatacija. Modernus sandėlis neabejotinai pagerino teikiamų paslaugų kokybę ir ilgainiui pateisins klientų lūkesčius. 2008 m. rudenį pradėta uosto vilkiko (laivo) KLASCO – 1, pirmojo iš dviejų Rusijos Leningrado laivų statykloje „Pella“ užsakyto vilkiko, eksploatacija.

2009 m. Bendrovė, atsižvelgiant į galimus rinkos pokyčius, planuoja investuoti nuo 6 iki 12 mln. litų, be to užbaigti antrojo uosto vilkiko (laivo) KLASCO – 2 statybą.

Numatyta užbaigti vaisių terminalo ir sandėlio – šaldytuvo techninį projektavimą, įrengti inžinerinius tinklus ir dangas prie 144 krantinės.

Cemento krovos vystymo atsisakyta dėl rinkose kritusio cemento poreikio.

7. Patronuojančios įmonės akcijų, priklausančių pačiai įmonei, jos dukterinėms įmonėms arba jų pavedimu, bet savo vardu veikiantiems asmenims, skaičius ir nominali vertė

Bendrovė nėra įsigijusi savų akcijų, jos akcijų nėra įsigijusi jos dukterinė įmonė, taip pat Bendrovės akcijų nėra įsigijęs joks kitas asmuo, kuris veiktų savo vardu, bet patronuojančios ar jos dukterinės įmonės pavedimu.

8. Kai įmonių grupė naudoja finansines priemones ir tai yra svarbu vertinant įmonių grupės turtą, nuosavą kapitalą, įsipareigojimus, finansinę būklę ir veiklos rezultatus, atskleidžiami finansinės rizikos valdymo tikslai, naudojamos apsidraudimo priemonės, kurioms taikoma apsidraudimo sandorių apskaita, ir įmonių grupės kainų rizikos, kredito rizikos, likvidumo rizikos ir pinigų srautų rizikos mastas

Įmonių grupė 2008 m. nenaudojo finansinių priemonių.

9. Informacija apie patronuojančios įmonės filialus ir atstovybes

9.1. Informacija apie Bendrovės filialus:

Identifikavimo kodas	Pavadinimas	Adresas	Pagrindinės veiklos rūšies kodas	Praėjusių metų pajamos litais	Darbuotojų skaičius
141908570	Klasco servisas	Naujoji uosto g. 23, 92245 Klaipėda	78.20	612.142	219
300076093	Klasco Towage Assitance		52.22	8.837.795	45

9.2. Informacija apie Bendrovės atstovybes:

Atstovybės	Adresas	Pagrindinė veikla	Darbuotojų skaičius
Baltarusijoje	Skoriny 58, korpusas 9-17, Minskas	Klientų ir krovinių paieška	1

AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ 2008 m. metinio pranešimo 1 priedas

**AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ pranešimas apie
Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 23.5 punktu, AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ šiame pranešime atskleidžia, kaip laikosi Vilniaus vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų

PRINCIPAI/REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK- TUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė laikosi šio valdymo kodekso punkto reikalavimų, teikiant ir nuolatos atnaujinant tokio pobūdžio informaciją Bendrovės interneto svetainėje, pranešimuose Vilniaus vertybinių popierių biržai, spaudos konferencijose ir televizijos laidose.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė yra numačiusi ilgalaikius ir trumpalaikius veiklos strateginius tikslus. Bendrovės valdyba, administracijos vadovai deda visas pastangas šių tikslų įgyvendinimui.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Valdyba tvirtina Bendrovės veiklos strategiją, metinius veiklos planus ir veiklos rodiklius, valdymo struktūrą ir pareigybes, kontroliuoja sandorių sudarymą bei veiklos rodiklių įgyvendinimą; analizuoja Bendrovės finansines ataskaitas ir teikia jas akcininkams. Sprendimų įgyvendinimas pavedamas Bendrovės vadovui, per jį – funkciniam vadovams. Valdybos posėdžiai šaukiami pagal poreikį, bet ne rečiau, kaip kartą per ketvirtį. Visuose valdybos posėdžiuose dalyvauja Bendrovės vadovas. Jis teikia ataskaitas apie Bendrovės veiklą, veiklos strategijos įgyvendinimą ir veiklos rodiklių vykdymą, Bendrovės finansinę būklę ir ūkinės veiklos rezultatus.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovės valdymo organai savo veikloje siekia užtikrinti visų su Bendrovės veikla susijusių asmenų interesus. Skaidri veikla, periodišką informavimą apie rezultatus ir problemas, vadovybės bendravimas su spauda sudaro galimybę suinteresuotiems asmenims – kreditoriams, klientams gauti reikiamą informaciją apie Bendrovę. Bendrovė siekia išlaikyti ilgalaikius santykius su savo verslo partneriais, prioritetu laikydama tinkamą sutartinių įsipareigojimų vykdymą, paslaugų kokybės gerinimą. Papildomos darbuotojų teisės įtvirtinamos kolektyvinėje sutartyje, jiems yra suteikiama galimybė kvalifikacijai kelti.

II principas: Bendrovės valdymo sistema

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.

2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir vadovas (generalinis direktorius). Bendrovėje nėra sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba. Jos funkcijas atlieka valdyba. Bendrovės vadovas apie Bendrovės veiklą atsiskaito valdybai.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Už strateginį vadovavimą Bendrovei atsakingas kolegialus valdymo organas – valdyba.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t. y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Bendrovė nesilaiko šios rekomendacijos, kadangi sudaromas tik vienas kolegialus organas – valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.	Taip	Bendrovėje sudarytas vienas kolegialus valdymo organas – valdyba. Valdybai taikomos šio kodekso III ir IV principuose išdėstytos nuostatos.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimančioms sprendimus.	Taip	Bendrovės valdyba yra sudaroma iš 6 (šešių) narių ir tai yra pakankamas skaičius, nes Bendrovės praktikoje nėra pasitaikę atvejų, kad valdyboje dominuotų atskira asmenų grupė; sprendimai valdyboje daugumoje atvejų yra priimami vieningai.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Neaktualu	Nuostata netaikoma, nes Bendrovėje sudaromas tik kolegialus valdymo organas – valdyba.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, nes jos valdybos pirmininkas nėra Bendrovės vadovas.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų¹ priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principe – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Valdybos sudarymo mechanizmas užtikrina objektyvią ir nešališką Bendrovės valdymo organų priežiūrą. Informacija apie kandidatus, jų veiklą ir išsilavinimą atskleidžiama akcininkams iki rinkimų. Smulkiems akcininkams nėra varžoma teisė ir galimybė turėti savo atstovą kolegialiaame valdymo organe.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Bendrovė iš dalies laikosi šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų: siūlomų į valdybą kandidatų vardai ir pavardės yra skelbiami iš anksto, platesnę informaciją apie kandidatus galima gauti kartu su visuotinio akcininkų susirinkimų projektais. Kandidatai taip pat pristatomi visuotinio akcininkų susirinkimo metu. Informacija apie valdybos narius pateikiama pagal AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 23.10.3 punktą.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Taip	Kandidatas į valdybos narius visuotinį akcininkų susirinkimą informuoja apie savo išsilavinimą, darbinę patirtį, užimamas pareigas bei dalyvavimą kitų įmonių veikloje. Valdybos nariai nuolat dalyvauja įvairiuose tobulinimosi kursuose ir seminaruose, kuriuose jie informuojami apie esminius Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų pasikeitimus.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.	Taip	Bendrovės valdybos nariai turi įvairiapusių žinių – finansų, ekonomikos, teisės, investicijų valdymo srityje, taip pat pakankamai patirties, kad būtų tinkamai atliekamos kiekvieno iš jų užduotys.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip	Bendrovė iš dalies laikosi šios nuostatos: naujiems valdybos nariams sudaroma galimybė susipažinti su Bendrovės vidiniais dokumentais, verslo procesais, veiklos rezultatus sąlygojančiais veiksniais. Periodiškai pateikiant veiklos rezultatų analizę, dalyvaujant valdybos posėdžiuose, žinios apie Bendrovę yra nuolat atnaujinamos.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.	Ne	Bendrovė nesilaiko šio punkto rekomendacijų, kadangi nei vienas iš valdybos narių negali būti laikomas nepriklausomu nariu pagal 3.7 punkto reikalavimus.

¹ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminytės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisesines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai. 3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Ne	Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo narių nepriklausomumas vertinamas pagal kolegialaus organo nario kitas faktiškai užimamas renkamasis ar skiriamas pareigas susijusiose bendrovėse.
--	-----------	---

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Bendrovė šios rekomendacijos nesilaiko, nes iki šiol nebuvo taikoma valdybos narių nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištikus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Bendrovė šios rekomendacijos nesilaiko, nes iki šiol nebuvo taikoma valdybos narių nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	Valdybos nariams yra atlyginama iš Bendrovės lėšų ir visuotinis akcininkų susirinkimas tvirtina tokio atlyginimo dydį.
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.	Taip	Valdyba kartą per ketvirtį išklauso Bendrovės vadovo bei vyriausiojo buhalterio ataskaitą, analizuoja jų veiklą ir vertina jos efektyvumą, bei esant reikalui teikia rekomendacijas. Valdyba analizuoja, vertina Bendrovės metinių finansinių ataskaitų projektą bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui. Pagal valdybos darbo reglamentą, valdyba gali laikinai sustabdyti administracijos sprendimų įgyvendinimą, jeigu jie gali pakenkti Bendrovės akcininkų interesams, ir sušaukti neeilinį akcininkų susirinkimą, kuris spręstų kilusį ginčą.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimą, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Nėra jokių pagrindų abejoti, jog Bendrovės valdybos nariai veikia priešingai Bendrovės atžvilgiu. Valdybos darbo reglamente įtvirtinta, kad valdyba, jos nariai neturi teisės priimti sprendimų, kurie yra priešingi Bendrovės veiklos tikslams, kurie akivaizdžiai viršija normalią gamybinę – ūkinę riziką, yra akivaizdžiai nuostolingi ar ekonomiškai nenaudingi.

4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	Bendrovės valdybos nariai dalyvavo valdybos posėdžiuose ir kiekvienas narys skyrė pakankamai laiko valdybos nario pareigoms atlikti.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Bendrovė elgiasi sąžiningai ir nešališkai su Bendrovės akcininkais. Akcininkai apie Bendrovės reikalus informuojami įstatymų nustatyta tvarka, skelbiant informaciją internete, straipsniuose spaudoje bei per Centrinę reglamentuojamos informacijos bazę.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Ne	Šioje rekomendacijoje aprašyti sandoriai nėra tvirtinami valdybos, nes joje nėra nepriklausomų narių.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teises, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	Ne	Bendrovės valdybos nariai nėra nepriklausomi nuo valdymo organų, nes valdybos nariai yra Bendrovės darbuotojai ar valdančiosios įmonės darbuotojai. Valdyba darbe vadovaujasi valdybos darbo reglamentu. Valdybos nariai yra tinkamai aprūpinti visais ištekliais, reikalingais pareigoms atlikti. Bendrovės darbuotojai suteikia reikiamą informaciją valdybos nariams, kad jie galėtų tinkamai vykdyti savo funkcijas ir spręsti jų kompetencijai priskirtus klausimus.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	Ne	Bendrovė nesilaiko 4.7-4.14. punktų numatytų rekomendacijų, tačiau galima teigti, jog valdyba, vykdydama savo funkcijas, dalinai vykdo rekomendacijų nurodytų skyrimo komiteto, atlyginimų komiteto ir audito komiteto funkcijas. Bendrovės valdyba parenka Bendrovės vadovo – generalinio direktoriaus kandidatūrą, pritaria kitoms Bendrovės vadovybės kandidatūroms, nuolat vertina jų patirtį, profesinius gebėjimus ir Bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimą, išklauso jų ataskaitas. Bendrovės valdyba parenka auditoriaus kandidatūrą ir teikia pasiūlymus visuotiniam akcininkų susirinkimui patvirtinti valdybos parinktą auditoriaus kandidatūrą.

4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekia susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Ne	Žiūrėti į 4.7 punkto komentarą.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.	Ne	Žiūrėti į 4.7 punkto komentarą.
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Ne	Žiūrėti į 4.7 punkto komentarą.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Ne	Žiūrėti į 4.7 punkto komentarą.
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvaustyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	Ne	Žiūrėti į 4.7 punkto komentarą.

4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 4) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 5) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.	Ne	Žiūrėti į 4.7 punkto komentarą.
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitomybių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;	Ne	Žiūrėti į 4.7 punkto komentarą.

5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis <i>inter alia</i> išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę pririnkus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Bendrovėje nėra valdybos veiklos vertinimo praktikos.

V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka		
Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.		
5.1. Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams (šiam principui sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovės valdyba įgyvendina šią rekomendaciją. Valdybai vadovauja pirmininkas. Sutinkamai su Valdybos darbo reglamentu, pirmininkas šaukia valdybos posėdžius jo nustatytu laiku ir jo nustatytoje vietoje. Valdybos posėdžiams pirmininkauja valdybos pirmininkas arba kitas valdybos narys, išrinktas pirmininkauti konkrečiam posėdžiui.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.	Taip	Bendrovės kolegialaus valdymo organo – valdybos - posėdžiai vyksta iš anksto patvirtintu periodiškumu ir pagal planuojamas darbotvarkes. Valdybos posėdžiai turi būti šaukiami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Klausimus, kuriuos numatoma svarstyti valdybos posėdžiuose, taip pat valdybos nutarimų projektus rengia ir pateikia Bendrovės vadovas, valdybos nariai ar valdybos sprendimu sudarytos specialios grupės, į kurias gali būti įtraukti ir specialistai – ne Bendrovės darbuotojai. Kiekvienas valdymo organo narys gali susipažinti su posėdžio medžiaga iki posėdžio dienos. Pranešant apie posėdžius, iš anksto pateikiama svarstymo medžiaga (pranešimų tezės, nutarimų projektai ir kt.). Paprastai nėra keičiama paskelbto posėdžio darbotvarkė, nebent posėdžio metu, kai jame dalyvauja visi Bendrovės valdybos nariai, nusprendžiama kitaip ir papildomam klausimui pakanka posėdžiui pateiktos medžiagos nepaskelbto darbotvarkėje klausimo sprendimui priimti.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Ne	Bendrovė negali įgyvendinti šios rekomendacijos, kadangi joje sudaroma tik vienas kolegialus organas – valdyba.

VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, kurios jų savininkams suteikia vienodas asmenines turtines ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovė viešai informuoja investuotojus apie naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamas teises.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Bendrovė sudarydama svarbius sandorius, turto nurašymus, likvidavimus ir pan. gauna akcininkų pritarimą ir taiko tokią praktiką – kiekvienų metų akcininkų susirinkimas tvirtina svarbiausius per metus valdybos priimtus nutarimus dėl turto pirkimo, pardavimo, įkeitimo, paramos, beviltiškų skolų pripažinimo.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Informacija apie numatomus visuotinius akcininkų susirinkimus yra skelbiama per Vilniaus vertybinių popierių biržos informacinę sistemą bei dienraštyje, nurodytame Bendrovės įstatuose. Posėdžiai paprastai šaukiami baigiantis darbo dienai ir tokioje vietoje (pastaraisiais metais Bendrovės buveinėje), kad visiems akcininkams būtų sudarytos sąlygos juose dalyvauti. Su susirinkimo medžiaga galima susipažinti visiems akcininkams ne vėliau kaip prieš 10 dienų, yra nurodomas telefonas pasiteirauti.
6.5. Rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	Bendrovė nuo 2007 m. skelbia šaukiamų akcininkų susirinkimų nutarimų projektus Bendrovės interneto tinklalapyje įstatymo reglamentuota tvarka.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numato Akcinių bendrovių įstatymas.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Neaktualu	Bendrovėje iki šiol nebuvo poreikio įgyvendinti šią rekomendaciją, nes akcininkų užsieniečių yra nedaug.

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas		
Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų, nes jos valdybos nariai elgiasi pagal šias rekomendacijas. Bendrovei nėra žinoma atvejų, kai asmeniniai jų interesai prieštaravo Bendrovės interesams.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali paimti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Pagal Bendrovės valdybos darbo reglamentą, valdybos narys neturi teisės balsuoti, kai valdybos posėdyje sprendžiamas su jo veikla valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas.
VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika		
Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiama bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė neruošia atlyginimų politikos ataskaitos pagal šio kodekso rekomendacijas. Bendrovė įstatymų nustatyta tvarka skelbia periodinėse ataskaitose tik Bendrovės vadovo ir vadovybės bendrą atlyginimų sumą. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai susiję su darbo santykiais yra viešai neskelbtina informacija ir tokią informaciją Bendrovė priskiria prie komercinę paslaptį turinčios informacijos.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Žiūrėti į 8.1 punkto komentarą.

8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 4) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 5) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; tačiau atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.	Ne	Žiūrėti į 8.1 punkto komentarą.
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, <i>inter alia</i>, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirmą laiką.	Ne	Žiūrėti į 8.1 punkto komentarą.
8.5. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Žiūrėti į 8.1 punkto komentarą.
8.6. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politiką arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Žiūrėti į 8.1 punkto komentarą.
8.7. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.7.1–8.7.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.7.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.	Ne	Iki 2008 metų prospektuose – ataskaitose Bendrovė atskleidė informaciją apie per ataskaitinį laikotarpį išmokėtų atlyginimų, tantjemų, kitų išmokų bendras sumas ir vidutinius dydžius, tenkančius vienam valdymo organo nariui arba administracijos nariui.

8.7.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisės įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.7.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.7.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotą metinę finansinę atskaitomybę, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kurisėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.8. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Ne	Bendrovė netaiko schemų, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.
8.9. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaiškės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.		
8.10. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.		

8.11. 8.8 ir 8.9 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti scheme, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
8.12. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.8 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.		
IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme		
Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Bendrovės valdymo sistema užtikrina, kad interesų turėtojų teisės nebūtų pažeidžiamos. Darbuotojų teises gina darbo įstatymai, įtvirtinti darbo sutartyse, Bendrovės Kolektyvinėje sutartyje. Svarbiais Bendrovės gyvenimo klausimais vykdomos diskusijos su darbuotojų atstovais (profesinėmis sąjungomis). Klientai, tiekėjai ir kreditoriai yra su Bendrove pasirašę sutartis, kurių tinkamas įgyvendinimas yra vienas iš Bendrovės prioritetų. 1992, 1994 ir 1996 metais visiems Bendrovės darbuotojams buvo sudaryta galimybė įsigyti Bendrovės akcijų. Todėl ir šiuo metu nemaža dalis darbuotojų yra Bendrovės akcininkai. Visa esminė ir papildoma informacija apie Bendrovės įvykius skelbiama viešai bei pateikiama to paprašiusiems interesų grupių atstovams.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		
X principas: Informacijos atskleidimas		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: ▪ bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; ▪ bendrovės tikslus; ▪ asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; ▪ bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; ▪ galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; ▪ bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; ▪ pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais;	Taip	Informacija apie Bendrovę ir jos grupę sudarančių įmonių, lietuvių ir anglų kalbomis atskleidžiama metinėse bei tarpinėse ataskaitose, pranešimuose apie Bendrovės esminius įvykius, finansinėse ataskaitose. Ši informacija yra skelbiama per vertybinių popierių biržos informacijos atskleidimo sistemą. Bendrovė pateikia informaciją apie per ataskaitinį laikotarpį išmokėtų atlyginimų, tantjemų ir kitų išmokų bendras sumas.

▪ bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. ▪ Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu. 10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso bendrovė, konsoliduotus rezultatus. 10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu. 10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniam kapitalu programą ir pan.		
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimtys atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė įgyvendina šią rekomendaciją pateikdama informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, kiek tai įmanoma. Birža gautą informaciją paskelbia savo interneto tinklalapyje ir prekybos sistemoje, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems. Be to, informaciją Bendrovė stengiasi skelbti prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos ir vienu metu pateikti visoms rinkoms, kuriose prekiaujama Bendrovės vertybiniais popieriais. Bendrovė siekia laikytis šio punkto rekomendacijų.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė naudoja šio punkto rekomendacijomis: nuo 2007 metų visi vertybinių popierių biržai teikiami esminiai įvykiai ir finansinės ataskaitos buvo skelbiami ir Bendrovės interneto tinklalapyje. Informacija Bendrovės interneto svetainėje skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė iš dalies laikosi šios rekomendacijos: savo tinklalapyje skelbia visus esminius įvykius, metinį pranešimą, periodines ataskaitas, bet neskelbia akcijų kainų kitimo vertybinių popierių biržoje. Bendrovės akcijų kainų pokyčiai biržoje pateikiami kiekvieną dieną tiek šalies dienraščiuose, tiek regioninėje spaudoje.

XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas		
Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinės finansinės atskaitomybės, bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Nepriklausoma audito įmonė atlieka Bendrovės metinių finansinių ataskaitų ir metinio pranešimo patikrinimą, tačiau neatlieka Bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų patikrinimo. Ateityje ši galimybė bus svarstoma.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, nes audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo Bendrovės valdyba.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktualu	Bendrovė atskleidžia audito įmonės Bendrovei teikiamas kitas nei audito paslaugas bei užmokestį už šias paslaugas metiniame pranešime.

L.e.p. generalinis direktorius

Vytautas Kaunas

Balansai

		Grupė		Bendrovė	
	Pas- tabos	2008 m. gruodžio 31 d.	2007 m. gruodžio 31 d.	2008 m. gruodžio 31 d.	2007 m. gruodžio 31 d.
		(pertvarkyta)		(pertvarkyta)	
TURTAS					
Ilgalaikis turtas					
Nematerialusis turtas	5	1.446	26.437	1.446	91
Ilgalaikis materialusis turtas	6				
Žemė		11.858	11.777	11.858	11.777
Pastatai ir statiniai		119.258	220.247	119.258	115.608
Mašinos ir įrengimai		12.907	25.391	12.907	19.168
Kitas ilgalaikis materialusis turtas		20.284	5.614	20.284	4.736
Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai		4.136	15.823	4.136	15.756
Ilgalaikio materialiojo turto iš viso		168.443	278.852	168.443	167.045
Investicinis turtas	7	6.902	7.146	6.902	7.146
Ilgalaikis finansinis turtas					
Investicijos į dukterines įmones	8	-	-	-	28.263
Investicijos į bendras ir asocijuotas įmones	8	1.407	1.611	275	278
Pardavimui skirtos investicijos		50	50	50	50
Ilgalaikės gautinos sumos	9	13.752	851	13.752	851
Ilgalaikio finansinio turto iš viso		15.209	2.512	14.077	29.442
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	22	250	-	250	-
Ilgalaikio turto iš viso		192.250	314.947	191.118	203.724
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	10	2.915	3.184	2.915	2.856
Gautinos sumos	11	31.554	23.837	31.554	23.376
Sukauptos pajamos, ateinančio laikotarpio sąnaudos ir išankstiniai apmokėjimai		4.769	4.487	4.769	2.798
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	12	9.054	24.618	9.054	20.598
Trumpalaikio turto iš viso		48.292	56.126	48.292	49.628
Turto iš viso		240.542	371.073	239.410	253.352

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Balansai (tęsinys)

		Grupė		Bendrovė	
	Pas- tabos	2008 m. gruodžio 31 d.	2007 m. gruodžio 31 d.	2008 m. gruodžio 31 d.	2007 m. gruodžio 31 d.
		(pertvarkyta)		(pertvarkyta)	
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Nuosavas kapitalas					
Priskirtinas Bendrovės akcininkams					
Akcinis kapitalas	1	126.704	126.704	126.704	126.704
Privalomasis rezervas	13	12.899	12.899	12.899	12.899
Nepaskirstytasis pelnas		72.193	81.860	71.061	80.595
		211.796	221.463	210.664	220.198
Mažumos dalis		-	-	-	-
Nuosavo kapitalo iš viso		211.796	221.463	210.664	220.198
Įsipareigojimai					
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Ilgalaikės paskolos	14	10.738	95.270	10.738	5.772
Lizingas (finansinė nuoma)	17	520	849	520	769
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	22	-	699	-	515
Ilgalaikės prekybos skolos		-	1.317	-	-
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		11.258	98.135	11.258	7.056
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	14	-	16.632	-	-
Lizingo (finansinės nuomos) einamųjų metų dalis	17	249	255	249	235
Ilgalaikių prekybos skolų einamųjų metų dalis		-	240	-	-
Prekybos skolos		5.592	6.221	5.592	6.583
Mokėtinas pelno mokestis	22	805	4.681	805	4.681
Gauti avansai		520	5.369	520	362
Kitos mokėtinės sumos	15	10.322	18.077	10.322	14.237
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		17.488	51.475	17.488	26.098
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		240.542	371.073	239.410	253.352

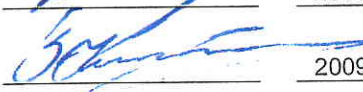
Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

L.e.p. generalinis direktorius	Vytautas Kaunas		2009 m. kovo 20 d.
Vyriausiasis buhalteris	Šarūnas Kručius		2009 m. kovo 20 d.

Pelno (nuostolių) ataskaitos

		Grupė		Bendrovė	
Pastabos		2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
		(pertvarkyta)		(pertvarkyta)	
Pardavimo pajamos		170.537	188.524	146.355	135.425
Pardavimo savikaina	18	(116.821)	(124.165)	(100.894)	(92.891)
Bendrasis pelnas		53.716	64.359	45.461	42.534
Veiklos sąnaudos	19	(37.410)	(41.351)	(32.961)	(31.308)
Kitos veiklos pajamos	20	5.471	4.170	5.554	4.324
Kitos veiklos sąnaudos	20	(1.894)	(1.682)	(1.891)	(1.671)
Veiklos pelnas		19.883	25.496	16.163	13.879
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	21	1.965	1.450	2.438	1.485
Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	21	(4.036)	(7.160)	(542)	(886)
Įprastinės veiklos pelnas		17.812	19.786	18.059	14.478
Asocijuotų ir bendrų įmonių pelno dalis	8	313	912	-	-
Pelnas prieš apmokestinimą		18.125	20.698	18.059	14.478
Pelno mokestis	22	(2.889)	(7.445)	(2.690)	(6.596)
Grynasis pelnas		15.236	13.253	15.369	7.882
Pelnas ir sąlyginis pelnas vienai akcijai (litas)	23	1,20	1,05		

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

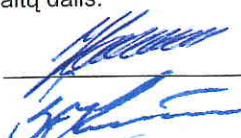
<u>L.e.p. generalinis direktorius</u>	<u>Vytautas Kaunas</u>		<u>2009 m. kovo 20 d.</u>
<u>Vyriausiasis buhalteris</u>	<u>Šarūnas Kručius</u>		<u>2009 m. kovo 20 d.</u>

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos

Grupė	Pastabos	Priskirtinas Bendrovės akcininkams			
		Akcinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
2007 m. sausio 1 d. likutis (pertvarkytas)	4	126.704	12.899	92.357	231.960
Grynasis metų pelnas (pertvarkytas)	4	-	-	13.253	13.253
Paskelbti ir patvirtinti išmokėjimui dividendai	24	-	-	(23.750)	(23.750)
2007 m. gruodžio 31 d. likutis (pertvarkytas)	4	126.704	12.899	81.860	221.463
Iš patrunuojančios bendrovės ilgalaikės gautinos sumos diskontavimo įtaka	9	-	-	(2.238)	(2.238)
Atidėtojo mokesčio įtaka ilgalaikės gautinos sumos menamoms palūkanoms	22	-	-	335	335
Pajamų ir išlaidų per metus apskaityta tiesiogiai nuosavame kapitale		-	-	(1.903)	(1.903)
Grynasis metų pelnas		-	-	15.236	15.236
Pajamų ir išlaidų per metus iš viso		-	-	13.333	13.333
Paskelbti ir patvirtinti išmokėjimui dividendai	24	-	-	(23.000)	(23.000)
2008 m. gruodžio 31 d. likutis		126.704	12.899	72.193	211.796

Bendrovė	Pastabos	Akcinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
2007 m. sausio 1 d. likutis (pertvarkytas)	4	126.704	12.899	96.463	236.066
Grynasis metų pelnas (pertvarkytas)	4	-	-	7.882	7.882
Paskelbti ir patvirtinti išmokėjimui dividendai	24	-	-	(23.750)	(23.750)
2007 m. gruodžio 31 d. likutis (pertvarkytas)	4	126.704	12.899	80.595	220.198
Iš patrunuojančios bendrovės ilgalaikių gautinų sumų diskontavimo įtaka	9	-	-	(2.238)	(2.238)
Atidėtojo mokesčio įtaka ilgalaikės gautinos sumos menamoms palūkanoms	22	-	-	335	335
Pajamų ir išlaidų per metus apskaityta tiesiogiai nuosavame kapitale		-	-	(1.903)	(1.903)
Grynasis metų pelnas		-	-	15.369	15.369
Pajamų ir išlaidų per metus iš viso		-	-	13.466	13.466
Paskelbti ir patvirtinti išmokėjimui dividendai	24	-	-	(23.000)	(23.000)
2008 m. gruodžio 31 d. likutis		126.704	12.899	71.061	210.664

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

L.e.p. generalinis direktorius	Vytautas Kaunas		2009 m. kovo 20 d.
Vyriausiasis buhalteris	Šarūnas Kručius		2009 m. kovo 20 d.

Pinigų srautų ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
		(pertvarkyta)		(pertvarkyta)	
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas		15.236	13.253	15.369	7.882
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas:					
Nusidėvėjimas	6, 7	22.938	32.480	18.771	22.586
Amortizacija	5	210	130	166	25
Bendrų ir asocijuotų įmonių rezultatas		(313)	(912)	-	-
Palūkanų sąnaudos	21	3.008	6.383	491	173
Palūkanų (pajamos)	21	(1.789)	(1.230)	(1.749)	(971)
Dividendų (pajamos)	21	-	-	(517)	(295)
Pelno mokesčio sąnaudos	22	2.889	7.445	2.690	6.596
Sukauptų pajamų, ateinančių laikotarpių sąnaudų ir išankstinių apmokėjimų pokytis		(2.506)	(711)	(1.971)	(1.293)
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo pokytis	6	-	275	-	275
Abejotinų gautinų sumų vertės sumažėjimo pokytis	11, 19	(251)	251	(251)	251
(Pelnas) iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	20	(767)	(103)	(767)	(103)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	6	7	23	7	23
Gryniesi nuostoliai (pelnas) iš investicijų pardavimo	21	865	-	(105)	-
		39.527	57.284	32.134	35.149
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
Atsargų (padidėjimas) sumažėjimas		(65)	239	(59)	335
Gautinų sumų sumažėjimas		12.104	5.814	12.694	3.899
Prekybos skolų padidėjimas		6.903	1.718	4.505	2.319
(Sumokėtas) pelno mokestis		(6.996)	(4.012)	(6.996)	(4.012)
Kitų mokėtinų sumų (sumažėjimas) padidėjimas		(9.150)	5.734	(3.320)	4.609
Gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai		42.323	66.777	38.958	42.299

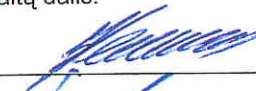
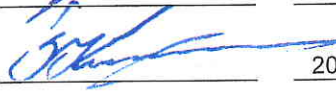
(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Pinigų srautų ataskaitos (tęsinys)

	Pasta- bos	Grupė		Bendrovė	
		2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
		(pertvarkyta)		(pertvarkyta)	
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio materialiojo turto (įsigijimas)	6	(21.851)	(18.383)	(21.541)	(17.298)
Nematerialiojo turto (įsigijimas)	5	(9)	(81)	(9)	(81)
Ilgalaikio materialiojo turto perleidimas		402	202	402	486
Asocijuotos įmonės (įkūrimas)	8	-	(3)	-	(3)
Asocijuotų įmonių ir kitų investicijų pardavimas	21	108	-	108	-
Dukterinių įmonių pardavimas, atėmus grynuosius pinigus	8	(3.954)	-	-	-
Paskolų suteikimas	11	(12.000)	(100)	(12.000)	(100)
Paskolų susigrąžinimas	11	227	68	227	68
Gauti dividendai	21	517	295	517	295
Gautos palūkanos		1.031	1.204	991	945
Gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai		(35.529)	(16.798)	(31.305)	(15.688)
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Dividendų (išmokėjimas)		(22.947)	(23.660)	(22.947)	(23.660)
Paskolų gavimas		4.966	5.772	4.966	5.772
Paskolų grąžinimas		-	(18.000)	-	-
(Sumokėtos) palūkanos		(4.134)	(6.271)	(981)	(173)
Lizingo (finansinės nuomos) (mokėjimai)		(243)	(247)	(235)	(239)
Gryniesi finansinės veiklos pinigų srautai		(22.358)	(42.406)	(19.197)	(18.300)
Grynasis pinigų srautų (sumažėjimas) padidėjimas		(15.564)	7.573	(11.544)	8.311
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		24.618	17.045	20.598	12.287
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		9.054	24.618	9.054	20.598

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

L.e.p. generalinis direktorius	Vytautas Kaunas		2009 m. kovo 20 d.
Vyriausiasis buhalteris	Šarūnas Kručius		2009 m. kovo 20 d.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1 Bendroji informacija

AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra:

J. Zauerveino g. 18,
 Klaipėda,
 Lietuva.

Bendrovė užsiima krovos ir susijusių su krova paslaugų teikimu Klaipėdos jūrų uoste. Bendrovė pradėjo savo veiklą 1994 m. rugsėjo mėn. Iki 1994 m. gegužės 31 d. Bendrovės pavadinimas buvo SPĮ „Klaipėdos valstybinis jūrų prekybos uostas“. 1995 m. gegužės 3 d. Bendrovė buvo įregistruota kaip akcinė bendrovė. Jos akcijomis prekiaujama NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržos Baltijos papildomajame prekybos sąrašė.

2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis
UAB koncernas „Achemos grupė“	11.753.023	92,76 proc.
Kiti smulkūs akcininkai	917.406	7,24 proc.
Iš viso	12.670.429	100,00 proc.

Visos akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė 10 litų, yra paprastosios ir 2008 m. bei 2007 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai apmokėtos. Įstatinis kapitalas 2008 m. ir 2007 m. nesikeitė. Dukterinės, bendros ir asocijuotos įmonės 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcijų neturėjo. Bendrovė taip pat neturėjo įsigijusi savų akcijų.

2007 m. gruodžio 31 d. ir iki 2008 m. birželio 9 d. Grupę sudarė Bendrovė ir jos dukterinė įmonė (toliau Grupė):

Įmonė	Buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis (proc.)	Įsteigimo / įsigijimo metai	Pagrindinė veikla
UAB „Krovinių terminalas“	Lietuva	100	1999 m.	Krovos terminalo paslaugos

2008 m. birželio 9 d. Bendrovė pardavė 100 proc. UAB „Krovinių terminalas“ akcijų patronuojančiai įmonei UAB koncernas „Achemos grupė“, už kainą, lygią įsigijimo vertei – 28.263 tūkst. litų.

Bendrovė bendrai kontroliuoja UAB „Klasco ekspedicija“, UAB „Krantas Forwarding“ ir ZAO „Baltijskaja transportnaja-ekspeditorskaja kompanija - 2K“. Bendrovė ir kiekvienas kitas akcininkas valdo po 50 proc. šių įmonių akcinio kapitalo, todėl šios įmonės nebuvo įtrauktos į Grupės konsoliduotas 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas ir buvo apskaitytos kaip investicijos į bendras įmones.

2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 784 darbuotojai (779 darbuotojai 2007 m. gruodžio 31 d.). Grupėje 2007 m. gruodžio 31 d. dirbo 838 darbuotojai.

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2009 m. kovo 20 d. Akcininkai turi teisę nepatvirtinti metinių finansinių ataskaitų ir reikalauti, kad vadovybė parengtų naujas finansines ataskaitas.

2 Finansinių ataskaitų forma ir turinys

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos pagal galiojusius Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje, išskyrus ilgalaikio materialiojo turto, įsigyto iki 1996 m. sausio 1 d., apskaitą, kaip paaiškinta toliau pateiktuose apskaitos principuose.

2.1. Apskaitos pagrindas

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir TFAAK išaiškinimų taikymas

Šiais ataskaitiniais metais Grupė pritaikė šiuos naujus ir pakeistus TFAS ir TFAAK išaiškinimus:

- 39 TAS „*Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas*“ ir 7 TFAS „*Finansinės priemonės. Atskleidimas*“ pakeitimai – finansinio turto pergrupavimas;
- 11 TFAAK „*2 TFAS – Grupės ir nuosavų akcijų sandoriai*“.

Reikšmingiausia pakeitimų įtaka yra tokia:

39 TAS ir 7 TFAS pakeitimai – finansinio turto pergrupavimas

Šiais pakeitimais TASV suteikė papildomą galimybę tam tikromis aplinkybėmis pergrupuoti kai kurias finansines priemones, iki tol priskirtas laikomoms prekybai ar galimoms parduoti. Su tuo susiję papildomi atskleidimai buvo įtraukti į 7 TFAS. Grupė neturėjo finansinių priemonių, kurioms būtų taikomi šie pakeitimai.

11 TFAAK „*2 TFAS – Grupės ir nuosavų akcijų sandoriai*“.

Šis išaiškinimas nurodo, kaip atskirti sandorius, kuriuose atsiskaitoma nuosavybės vertybiniais popieriais, nuo tų, kuriuose atsiskaitoma pinigais, taip pat aiškina, kaip apskaityti akcijomis išreikštų mokėjimų susitarimus, kuriuose dalyvauja dvi ar daugiau tos pačios grupės bendrovių, atskirose tos grupės bendrovių finansinėse ataskaitose. Grupė neturi susitarimų, kuriems būtų taikomas šis išaiškinimas.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

Grupė nepritaikė šių TFAS ir TFAAK išaiškinimų, kurie jau yra patvirtinti, bet dar neįsigalioję:

1 TFAS „*Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą*“ ir 27 TAS „*Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos*“ pakeitimai (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šis 1 TFAS pakeitimas leidžia įmonei savo pirmose finansinėse ataskaitose, parengtose pagal TFAS, nustatyti investicijų į dukterines, bendras ar asocijuotąsias įmones „savikainą“ taikant 27 TAS reikalavimus arba menamą savikainą. 27 TAS pakeitimas reikalauja visus iš dukterinių, bendrų ar asocijuotųjų įmonių gaunamus dividendus atskirose patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose traukti į pelno (nuostolių) ataskaitą. Šie nauji reikalavimai veikia tik atskiras patronuojančios įmonės finansines ataskaitas ir neturi įtakos konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms.

Be to, 2008 m. lapkričio mėn. buvo išleista nauja 1 TFAS redakcija, pakeičianti iki tol galiojusią (įsigalioja nuo ar po 2009 m. liepos 1 d. prasidedančiais metais, bet ne anksčiau nei bus priimta ES). Joje išliko ankstesnio varianto turinys, tačiau buvo pakeista standarto struktūra.

2 TFAS „*Mokėjimas akcijomis*“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šiame pakeitime paaiškinamas teisių suteikimo sąlygos apibrėžimas ir nurodoma, kaip apskaityti iš esmės atšauktus mokėjimus. Pakeitimas neturės įtakos Grupės finansinei būklei ar rezultatams, kadangi Grupė neturi mokėjimų akcijomis.

3 TFAS „*Verslo jungimai*“ ir 27 TAS „*Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos*“ pakeitimai (įsigalioja nuo ar po 2009 m. liepos 1 d. prasidedančiais metais, bet ne anksčiau nei bus priimti ES).

Pakeistas 3 TFAS apima įvairius verslo jungimų apskaitos pakeitimus, kurie turės įtakos balanse pripažintai prestižo sumai, laikotarpio, kuriame įvyko verslo jungimas, finansiniams rezultatams ir vėlesnių laikotarpių finansiniams rezultatams. Pakeistas 27 TAS nurodo, kad nuosavybės dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimai (neprarandant kontrolės) yra apskaitomi kaip nuosavo kapitalo sandoriai. Taigi, tokie sandoriai nedidins prestižo bei pelno ar nuostolių sumų. Taip pat buvo pakeista dukterinės įmonės patiriamų nuostolių apskaita bei apskaita kontrolės praradimo dukterinėje įmonėje atveju. Iš to išplaukiantys pakeitimai buvo padaryti ir 7 TAS „*Pinigų srautų ataskaitos*“, 12 TAS „*Pelno mokesčiai*“, 21 TAS „*Užsienio valiutos kurso pasikeitimo įtaka*“, 28 TAS „*Investicijos į asocijuotąsias įmones*“ ir 31 TAS „*Dalys bendroje įmonėje*“. Remdamasi pereinamosiomis šių pakeitimų nuostatomis, Grupė juos pritaikys perspektyviai, todėl turtas ir įsipareigojimai, atsirandantys dėl verslo jungimų, įvykdytų iki pakeisto standarto pritaikymo datos, nebus keičiami.

2 Finansinių ataskaitų forma ir turinys (tęsinys)

2.1. Apskaitos pagrindas (tęsinys)

7 TFAS „*Finansinės priemonės. Atskleidimas*“ pakeitimai (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais, bet ne anksčiau nei bus priimti ES).

Šie pakeitimai reikalauja papildomų atskleidimų apie įvertinimus tikrąja verte ir papildo esamus su finansinėmis priemonėmis susijusios likvidumo rizikos atskleidimo principus. Šie pakeitimai neturės įtakos Grupės finansinei būklei ar rezultatams. Grupė dar nebaigė vertinti, ar reikės papildomų atskleidimų.

8 TFAS „*Veiklos segmentai*“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šis standartas reikalauja atskleisti informaciją apie Bendrovės veiklos segmentus, prekes ir paslaugas bei geografinius regionus, kuriuose dirba Bendrovė, taip pat jos pagrindinius klientus. 8 TFAS pakeičia 14 TAS „*Segmento atskaitomybė*“. Grupė tikisi, kad veiklos segmentai, išskirti remiantis 8 TFAS reikšmingai nesiskirs nuo iki šiol išskirtų verslo segmentų pagal 14 TAS.

1 TAS „*Finansinių ataskaitų pateikimas*“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šis pakeitimas apima įvairius pokyčius, tarp jų: naujų sąvokų įvedimą, pakeistą nuosavo kapitalo sandorių atskleidimą ir naujos, visa apimančios pelno (nuostolių) ataskaitos įvedimą. Taip pat pakeisti reikalavimai, susiję su finansinių ataskaitų pateikimu esant retrospektyviems pataisymams. Grupė vis dar nenusprendė, ar pateiks visas pajamas ir sąnaudas vienoje ataskaitoje ar dviejose susijusiose ataskaitose.

23 TAS „*Skolinimosi išlaidos*“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Pakeistas standartas panaikina galimybę iš karto pripažinti skolinimosi išlaidas sąnaudomis ir reikalauja skolinimosi išlaidas kapitalizuoti, jei jos yra tiesiogiai priskirtinos standarto nuostatas atitinkančio turto įsigijimui, statybai ar gamybai. Remdamasi pereinamosiomis šio pakeitimo nuostatomis, Grupė šį standartą pritaikys perspektyviai. Taigi, skolinimosi išlaidos, patirtos po 2009 m. sausio 1 d., bus pridamos prie turto, kuris bus statomas / gaminamas po 2009 m. sausio 1 d., vertės. Jokie pakeitimai nebus daromi dėl tų skolinimosi išlaidų, kurios buvo patirtos ir sąnaudose apskaitytos iki minėtos datos.

32 TAS „*Finansinės priemonės. Pateikimas*“ ir 1 TAS „*Finansinių ataskaitų pateikimas*“ pakeitimai - pasirinkimo parduoti finansinės priemonės ir įsipareigojimai susiję su likvidavimu (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šiuose pakeitimuose numatytos ribotos apimtys išimties, leidžiančios priskirti nuosavam kapitalui padengiamąsias finansines priemones, jei jos atitinka tam tikrus nustatytus kriterijus. Šie pakeitimai neturės įtakos Grupės finansinei būklei ar veiklos rezultatams, nes Grupė neturi išleidusi tokių priemonių.

39 TAS „*Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas*“ pakeitimas - elementai, kurių riziką galima drausti (įsigalioja nuo ar po 2009 m. liepos 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

Šiame pakeitime kalbama apie apsidraudimą nuo dalies rizikos bei infliacijos priskyrimą rizikai, nuo kurios apsidraudžiama, tam tikromis aplinkybėmis. Pakeitimas paaiškina, kad rizikai, nuo kurios apsidraudžiama, įmonė gali priskirti dalį tikrosios vertės pasikeitimų ar finansinės priemonės pinigų srautų pokyčių. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės finansinei būklei ar veiklos rezultatams, nes Grupė netaiko apsidraudimo apskaitos.

TFAS patobulinimai

2008 m. gegužės mėn. TASV išleido savo pirmąjį jungtinį standartų pakeitimų dokumentą, kurio pagrindinis tikslas buvo pašalinti nenuoseklius reikalavimus ir aiškiau suformuluoti kai kurias nuostatas. Kiekvieno standarto pakeitimams taikomos skirtingos pereinamosios nuostatos, dauguma pasikeitimų įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais. Grupė mano, kad šie standartų pakeitimai neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

- 5 TFAS „*Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, ir nutraukta veikla*“. Paaiškinimas, kad visas dukterinės įmonės turtas ir įsipareigojimai yra parodomi kaip laikomi pardavimui net ir tuo atveju, kai įmonė po pardavimo tebeturi dukterinės įmonės akcijų dalį, nesuteikiančią kontrolės.
- 7 TFAS „*Finansinės priemonės. Atskleidimas*“. Panaikinta nuoroda į „bendras palūkanų pajamas“ kaip finansinių sąnaudų sudedamąją dalį.
- 1 TAS „*Finansinių ataskaitų pateikimas*“. Turtas ir įsipareigojimai, priskirti laikomų parduoti grupei remiantis 39 TAS, balanse nėra automatiškai laikomi trumpalaikiais.
- 8 TAS „*Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos*“. Paaiškinimas, kad renkantis apskaitos politiką yra privalomi tik tie TFAS įgyvendinimo patarimai, kurie yra sudėtinė TFAS dalis.
- 10 TAS „*Įvykiai po balanso datos*“. Paaiškinimas, kad dividendai, paskelbti po balanso datos, nėra įsipareigojimai.

2 Finansinių ataskaitų forma ir turinys (tęsinys)

2.1. Apskaitos pagrindas (tęsinys)

TFAS patobulinimai (tęsinys)

- 16 TAS „*Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai*“. Nuomojamas nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, kurie yra reguliariai parduodami, baigus juos nuomotį, yra perkeliama į atsargas, kai baigiasi jų nuomos laikotarpis ir jie yra laikomi pardavimui. Taip pat „grynosios pardavimo vertės“ sąvoka buvo pakeista į „tikrąją vertę, atėmus pardavimo sąnaudas“.
- 18 TAS „*Pajamos*“. „Tiesioginių išlaidų“ sąvoka pakeista į „sandorio išlaidas“ kaip apibrėžta 39 TAS.
- 19 TAS „*Išmokos darbuotojams*“. Pakeisti „anksčiau suteiktų paslaugų savikainos“, „plano turto grąžos“, „trumpalaikių“ ir „kitų ilgalaikių“ išmokų darbuotojams apibrėžimai. Planų pakeitimai, mažinantys išmokas už ateities paslaugas yra apskaitomi kaip sumažinimas.
- 20 TAS „*Valstybės dotacijų apskaita ir informacijos apie valstybės paramą atskleidimas*“. Ateityje be palūkanų ar su mažomis palūkanomis suteiktoms paskoloms nebebus taikoma išimtis, leidusi jų nediskontuoti. Skirtumas tarp gautos sumos ir diskontuotos sumos yra apskaitomas kaip valstybės dotacija. Be to, pakeistos kai kurios sąvokos, siekiant suvienodinti jas su kitais TFAS.
- 23 TAS „*Skolinimosi išlaidos*“. Pakeistas skolinimosi išlaidų apibrėžimas, siekiant apjungti dviejų rūšių „skolinimosi išlaidų“ komponentus į vieną – palūkanų sąnaudas, apskaičiuotas naudojant efektyvios palūkanų normos metodą pagal 39 TAS reikalavimus.
- 27 TAS „*Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos*“. Kai įmonė savo atskirose finansinėse ataskaitose apskaito savo dukterinę įmonę tikrąja verte pagal 39 TAS, šis apskaitos metodas išlieka ir kai investicija į dukterinę įmonę yra perkeliama į laikomą pardavimui.
- 28 TAS „*Investicijos į asocijuotąsias įmones*“. Jei asocijuotoji įmonė yra apskaitoma tikrąja verte pagal 39 TAS, jai taikomas vienintelis 28 TAS atskleidimo reikalavimas: atskleisti bet kokių reikšmingų apribojimų perleisti lėšas investuotojui grynujų pinigų forma ar grąžinti paskolas pobūdį ir dydį. Be to, vertės sumažėjimo tikrinimo metu investicija į asocijuotąją įmonę yra laikoma vienu turto vienetu ir todėl bet koks vertės sumažėjimas nėra atskirai priskiriamas prestižui, įtrauktam į investicijos vertę.
- 29 TAS „*Finansinė atskaitomybė hiperinfliacijos sąlygomis*“. Pakeista išimties, kada turtas ir įsipareigojimai apskaitomi istorine savikaina, formuluočių, nurodant nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus kaip pavyzdį, o ne kaip baigtinį sąrašą. Be to, pakeistos kai kurios sąvokos, siekiant suvienodinti jas su kitais TFAS.
- 31 TAS „*Dalys bendrose įmonėse*“. Jei bendra įmonė yra apskaitoma tikrąja verte pagal 39 TAS, jai taikomas vienintelis 31 TAS atskleidimo reikalavimas: atskleisti bendros įmonės ir investuotojo į ją įsipareigojimus bei apibendrintą finansinę informaciją apie turtą, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas.
- 34 TAS „*Tarpinė finansinė atskaitomybė*“. Pelnas vienai akcijai turi būti pateikiamas tarpinėje finansinėje atskaitomybėje, jei įmonei taikomas 33 TAS.
- 36 TAS „*Turto vertės sumažėjimas*“. Kai turto „tikrajai vertei atėmus pardavimo sąnaudas“ įvertinti taikomas diskontuotų pinigų srautų metodas, reikalaujama papildomai atskleisti informaciją apie diskonto normą, analogišką tai, kuri yra reikalaujama, kai diskontuoti pinigų srautai naudojami „naudojimo vertei“ nustatyti.
- 38 TAS „*Nematerialusis turtas*“. Išlaidos reklamai ir pardavimų skatinimo veiklai yra pripažįstamos sąnaudomis, kai įmonė turi teisę gauti atitinkamas prekes arba gavo paslaugą. Taip pat buvo panaikinta formuluočių, teigianti, kad tik labai retais atvejais gali būti įtikinamų įrodymų, leidžiančių kitokių nei tiesinį nematerialaus turto amortizacijos metodą.
- 39 TAS „*Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas*“. Pasikeitusios aplinkybės, susijusios su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, nėra perklasifikavimai, todėl po pradinio pripažinimo gali būti išimamos ar įtraukiamos į „finansinių priemonių, apskaitomų tikrąja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą“ grupę. 39 TAS panaikinta nuoroda į „segmentą“ nustatant, ar priemonė atitinka apsidraudimo sandoriams taikomus kriterijus. Atsirado reikalavimas naudoti peržiūrėtą efektyviąją palūkanų normą, kai nustojus taikyti tikrosios vertės apsidraudimo sandorių apskaitą yra pverstinami skolos instrumentai.
- 40 TAS „*Investicinis turtas*“. Standarto apimties pakeitimas: investiciniam turtui priskiriamas ir statomas arba vystomas nekilnojamasis turtas, kuris vėliau bus naudojamas kaip investicinis turtas. Jei tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, statomas turtas apskaitomas savikaina tol, kol bus galima nustatyti jo tikrąją vertę arba kol jis bus baigtas statyti. Be to, sąlygos, kada apskaitos principas gali būti savanoriškai pakeistas, buvo suvienodintos su 8 TAS ir išaiškinta, kad vertinant investicinio turto, įsigyto nuomos būdu, balansinę vertę, prie gauto vertinimo pridama susijusio įsipareigojimo suma.
- 41 TAS „*Žemės ūkis*“. Panaikintas reikalavimas tikrosios vertės nustatymui naudoti diskonto normą prieš mokesčius. Panaikintas draudimas nustatant tikrąją vertę atsižvelgti į pinigų srautus, atsirandančius dėl papildomų pokyčių. Taip pat „pardavimo vietos išlaidų“ sąvoka pakeista į „pardavimo išlaidas“.

9 TFAAK „*Įterptinių išvestinių finansinių priemonių pakartotinis įvertinimas*“ ir 39 TAS „*Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas*“ pakeitimai – įterptinės išvestinės finansinės priemonės (įsigalioja 2009 m. birželio 30 d. ar vėliau pasibaigiančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES).

Šie pakeitimai išaiškina kaip įmonėms, pasinaudojusioms 2008 m. spalio mėn. 39 TAS bei 7 TFAS pakeitimais suteikta perklasifikavimo galimybe, apskaityti įterptines išvestines finansines priemones. Grupė neturėjo finansinių priemonių, kurioms būtų taikomi šie pakeitimai.

2 Finansinių ataskaitų forma ir turinys (tęsinys)

2.1. Apskaitos pagrindas (tęsinys)

12 TFAAK „*Paslaugų koncesijų sutartys*“ (įsigalios, kai bus priimtas ES).

Šis išaiškinimas taikomas paslaugų koncesijų valdytojams ir nurodo, kaip jie turėtų apskaityti pagal paslaugų koncesijų sutartis priimtus įsipareigojimus ir gautas teises. Grupėje nėra paslaugų koncesijų valdytojų, todėl šis išaiškinimas jai įtakos neturi.

13 TFAAK „*Klientų lojalumo programos*“ (įsigalioja nuo ar po 2008 m. liepos 1 d. prasidedančiais metais).

Šis išaiškinimas reikalauja suteiktą klientų lojalumo atlygį apskaityti kaip atskirą pardavimų sandorio, kurio metu atlygis suteikiamas, komponentą, todėl dalis gauto atlygio tikrosios vertės yra priskiriama lojalumo programai ir pripažįstama pajamomis per laikotarpį, per kurį lojalumo nauda yra gaunama. Grupė neturi klientų lojalumo programų, todėl šis išaiškinimas neturės įtakos Grupės finansinei būklei ar veiklos rezultatams.

14 TFAAK „*19 TAS - Nustatytų išmokų turto apribojimas, minimalaus finansavimo reikalavimai ir jų sąveika*“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais).

Šis išaiškinimas apibrėžia grynojo turto, susijusio su nustatytų pensijų išmokų planu, pripažinimo sąlygas. Grupė neturi nustatytų išmokų planų, todėl šis išaiškinimas neturės įtakos Grupės finansinei būklei ar veiklos rezultatams.

15 TFAAK „*Nekilnojamojo turto statybos sutartys*“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. sausio 1 d. prasidedančiais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES).

Šis išaiškinimas detalizuoja, kada ir kaip turi būti apskaitomos nekilnojamojo turto pardavimo pajamos ir susijusios sąnaudos, kai sutartis tarp statytojo ir pirkėjo yra sudaroma dar nebaigus statyti nekilnojamojo turto. Be to, šis išaiškinimas nurodo kaip nustatyti ar nekilnojamojo turto statybos sutartis turi būti apskaitoma pagal 11 TAS ar pagal 18 TAS. Kadangi Grupė tokia veikla neužsiima, šis išaiškinimas neturės įtakos jos konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms.

16 TFAAK „*Grynųjų užsienio investicijų apsidraudimo sandoriai*“ (įsigalioja nuo ar po 2008 m. spalio 1 d. prasidedančiais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES).

Šis išaiškinimas nurodo kaip apskaityti grynųjų užsienio investicijų apsidraudimo sandorius. 16 TFAAK neturės įtakos konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms, kadangi Grupė neturi grynųjų investicijų apsidraudimo sandorių.

17 TFAAK „*Nepiniginio turto paskirstymas savininkams*“ (įsigalioja nuo ar po 2009 m. liepos 1 d. prasidedančiais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES).

Šis išaiškinimas nurodo kaip įmonė turi apskaityti dividendus, kai jie akcininkams išmokami ne pinigais, o kitu turtu. 17 TFAAK neturės įtakos konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms, kadangi Grupė nemoka savininkams dividendų ne pinigais.

18 TFAAK „*Klientų turto perdavimas*“ (įsigalioja turto perdavimams, įvykusiems nuo ar po 2009 m. liepos 1 d., bet ne anksčiau nei bus priimtas ES).

Šis išaiškinimas nurodo kaip įmonė turi apskaityti sutartis, pagal kurias gauna iš kliento ilgalaikį materialųjį turtą, kurį turi naudoti tam klientui prie tinklo prijungti arba nuolatiniam priėjimui prie savo prekių ar paslaugų (tokių kaip elektros, dujų ar vandens tiekimas) suteikti. 18 TFAAK neturės įtakos konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms, kadangi Grupė tokių sutarčių neturi.

Bendrovė tikisi, kad aukščiau išvardintų pasikeitimų pritaikymas neturės reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms pradinio pritaikymo laikotarpiu, išskyrus 23 TAS „Skolinimosi išlaidos“ ir 1 TAS „Finansinės atskaitomybės parengimas“ – pakeitimas.

2.2. Funkcinė valiuta

Grupės ir Bendrovės funkcinė valiuta yra vietinė valiuta, litas. Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos taip pat yra pateiktos vietine valiuta, litais. Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3,4528 litai už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustato Lietuvos bankas.

3 Apskaitos principai

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Grupės ir Bendrovės 2008 m. finansines ataskaitas, yra šie:

3.1. Konsolidavimas

Konsoliduotas finansines ataskaitas sudaro AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ ir jos kontroliuojamų įmonių finansinės ataskaitos. Paprastai įmonė yra kontroliuojama, kai Grupei tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso daugiau nei 50 proc. balsavimo teisės suteikiančio akcinio kapitalo, ir (ar) kai ji gali kontroliuoti finansinę ir įprastinę veiklą ir taip gauti naudos iš šios įmonės veiklos. Nuosavybės ir grynojo pelno dalis, priklausanti akcininkų mažumai, yra atitinkamai išskiriama atskira eilute konsoliduotuose balansuose bei konsoliduotose pelno (nuostolių) ataskaitose.

Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos pradedamos konsoliduoti nuo to momento, kai Bendrovė perima jų valdymo kontrolę ir nebekonsoliduojama nuo to momento, kai Bendrovė praranda kontrolę. Konsoliduojant buvo eliminuoti visi Grupės įmonių tarpusavio atsiskaitymai, likučiai bei nerealizuotas tarpusavio sandorių pelnas ir nuostoliai.

Įsigytoms įmonėms apskaityti taikomas pirkimo metodas. Per metus įsigytos arba parduotos įmonės yra įtraukiamos į konsoliduotas finansines ataskaitas nuo įsigijimo datos arba iki pardavimo datos. Dukterinės įmonės mažumos dalies įsigijimas apskaitomas taikant Patronuojančios įmonės išplėstinį metodą, kai skirtumas tarp įsigijimo kainos ir investicijos grynojo turto proporcingos dalies pripažįstamas kaip prestižas.

Investicijos į asocijuotas įmones, kurioms AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ daro reikšmingą įtaką, konsoliduotose finansinėse ataskaitose yra apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Investicijos į asocijuotas įmones atgautinos vertės vertinimas yra atliekamas tuomet, kai atsiranda vertės sumažėjimo požymiai arba kai ankstesniais metais pripažintas vertės sumažėjimas nebeegzistuoja.

Visos kitos investicijos yra apskaitomos pagal TAS 39 „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“.

Konsoliduotos finansinės ataskaitos yra parengtos taikant vienodus apskaitos principus panašioms sandoriams ir kitiems įvykiams panašiomis aplinkybėmis.

Nuostoliai tenkantys mažumai konsoliduotoje dukterinėje įmonėje ir viršijantys mažumos dalį dukterinės įmonės nuosavame kapitale ir bet kokie kiti nuostoliai tenkantys mažumai, yra priskiriami daugumos daliai, išskyrus tuos atvejus, kai mažumos dalis turi privalomą įsipareigojimą ir gali padengti nuostolius. Jei dukterinė įmonė vėliau uždirba pelną, visas pelnas priskiriamas daugumos daliai, kol daugumos dalies anksčiau padengti mažumos dalies nuostoliai yra atstatomi.

3.2. Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones

Atskirose patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose investicijos į dukterines įmones ir asocijuotas įmones yra apskaitomos įsigijimo verte. Investicijų vertė mažinama pripažįstant investicijų vertės sumažėjimą. Toks vertės mažinimas yra vertinamas ir taikomas kiekvienai investicijai atskirai.

3.3. Investicijos į bendras įmones

Grupė yra investavusi į bendrai kontroliuojamas įmones (toliau „bendros įmonės“). Bendra įmonė yra dviejų ar daugiau šalių susitarimas bendrai kontroliuojant vykdyti ekonominę veiklą, ir apima atskiros įmonės, kurioje kiekvienas dalininkas turi dalį, įkūrimą. Grupė apskaito jai priklausančią bendros įmonės dalį nuosavybės metodu. Bendros įmonės finansinės ataskaitos rengiamos tiems patiems ataskaitiniams metams, kaip ir patronuojančios įmonės, taikant vienodus apskaitos principus. Bet kokie galimi apskaitos principų skirtumai yra koreguojami.

3.4. Prestižas

Prestižas, atsiradęs verslo jungimų metu, yra lygus skirtumui, kuriuo įsigijimo vertė viršija Grupės įsigytos dukterinės įmonės grynojo turto, įsipareigojimų ir neapibrėžtų įsipareigojimų dalies tikrąją vertę. Po pradinio įvertinimo prestižas apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Prestižo vertės sumažėjimas įvertinamas kasmet arba dar dažniau, jei įvykiams ar aplinkybėms pasikeitus yra požymių, kad apskaitinė vertė gali būti nuvertėjusi.

Vertės sumažėjimo vertinimo tikslais verslo jungimų metu įsigytas prestižas įsigijimo dieną yra priskiriamas pinigų kurianties vienetais arba pinigų kuriančių vienetų grupėms, kurios, kaip tikimasi, turės naudos iš susijungimo, nepriklausomai nuo to, ar kitas Grupės turtas ir įsipareigojimai yra priskirti šiems vienetais ar vienetų grupėms.

3 Apskaitos principai (tęsinys)

3.4. Prestižas (tęsinys)

Vertės sumažėjimas yra nustatomas įvertinant pinigų srautus kuriančio vieneto, kuriam yra priskirtas prestižas, atsiperkamąją vertę. Kai pinigų srautus kuriančio vieneto atsiperkamoji vertė yra mažesnė už jo balansinę vertę, pripažįstamas vertės sumažėjimo nuostolis. Kai prestižas sudaro pinigų srautus kuriančio vieneto dalį, ir to vieneto sudėtyje esančios veiklos dalis yra parduodama, prestižas, susijęs su parduota veikla, yra įtraukiamas į parduodamos veiklos balansinę vertę, nustatant pelną arba nuostolius iš veiklos pardavimo. Tokiu atveju parduotas prestižas yra įvertinamas atsižvelgiant į parduotos veiklos santykinę vertę lyginant su likusia pinigų srautus kuriančio vieneto dalimi.

3.5. Kitas nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką. Amortizacijos skaičiavimo laikotarpis ir naudojamas amortizacijos metodas peržiūrimas mažiausiai kiekvienų finansinių metų pabaigoje. Pelnas ar nuostoliai dėl nematerialiojo turto nurašymo yra apskaitomi kaip grynujų pardavimo įplaukų ir apskaitinės turto vertės skirtumas ir yra pripažįstami kaip pelnas ar nuostoliai kai turtas yra nurašomas.

Licencijos

Už licencijas sumokėtos sumos yra kapitalizuojamos ir amortizuojamos per 6 metų laikotarpį.

Programinė įranga

Naujos programinės įrangos įsigijimo išlaidos yra kapitalizuojamos ir pripažįstamos nematerialiuoju turtu, jei šios išlaidos nėra kompiuterinės įrangos sudedamoji dalis. Programinė įranga yra amortizuojama per 3 metų laikotarpį.

Išlaidos, patirtos atstatant arba išlaikant numatomą ekonominę naudą iš turimų programinių sistemų veiklos, yra pripažįstamos laikotarpio, kai atliekami palaikymo ir priežiūros darbai, sąnaudomis.

3.6. Ilgalaikis materialusis turtas

Grupės ir Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas iki 1996 m. sausio 1 d., yra apskaitomas indeksuota įsigijimo verte atėmus indeksuotą sukauptą nusidėvėjimą bei įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius (6 pastaba). Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas po 1996 m. sausio 1 d., apskaitomas įsigijimo verte atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius.

Ilgalaikiam materialiajam turtui taikomas apskaitos principas neatitinka Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų (TAS 16 ir TAS 29), kurie reikalauja naudoti arba įsigijimo vertę, koreguotą dėl hiperinfliacijos taikant bendrąjį kainų indeksą, arba vertę, kurią patvirtino nepriklausomi kvalifikuoti turto vertintojai. Grupė ir Bendrovė negali įvertinti neatitiktimo TAS 29 poveikio šiose finansinėse ataskaitose. Aukščiau minėta indeksacija nebuvo atlikta pagal TAS 16 reikalavimus, kadangi perkainojimo metodas neužtikrino, kad indeksuota ilgalaikio materialiojo turto vertė būtų apytiksliai lygi jų tikrajai vertei indeksacijos metu.

Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negrąžinamus įsigijimo mokesčius ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas, susijusias su turto parengimu eksploatuoti arba perkėlimu į jo naudojimo vietą. Tokias išlaidas, jei atitinka pripažinimo kriterijus, sudaro ilgalaikio materialiojo turto atsarginių dalių išlaidos, kai jos patiriamos. Taip pat po to, kai pagrindinis tyrimas yra atliktas, išlaidos, jei visi kriterijai tenkinami, yra pripažįstamos ilgalaikio materialiojo turto apskaitomąja verte kaip papildymas. Išlaidos, tokios kaip remonto ir eksploatacijos, patirtos ilgalaikiam materialiajam turtui pradėjus veikti, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, pelno (nuostolių) ataskaitoje. Ilgalaikis materialusis turtas yra nurašomas į pardavus arba kai iš jo naudojimo ar pardavimo nebesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostolis, atsirandantis dėl turto nurašymo (apskaičiuojamas kaip grynujų pardavimo pajamų ir balansinės turto vertės skirtumas), yra įtraukiamas į tų metų pelno (nuostolių) ataskaitą, kuriais turtas yra nurašomas.

Grupė ir Bendrovė kapitalizuoja ilgalaikio materialiojo turto, kurio naudingo tarnavimo laikotarpis viršija vienerius metus, pirkimus.

3 Apskaitos principai (tęsinys)

3.6. Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Grupė ir Bendrovė priskiria iš pradžių pripažintą sumą reikšmingoms atitinkamų ilgalaikio materialiojo turto komponentų dalims ir nusidėvėjimą apskaito atskirai kiekvienai tokiai daliai. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokius naudingo tarnavimo laikotarpius:

Pastatai ir statiniai	10 - 70 metų
Mašinos ir įrengimai	5 - 33 metai
Transporto priemonės	4 - 10 metų
Kitas ilgalaikis turtas	3 - 30 metų

Turto likutinės vertės, naudingo tarnavimo laikotarpiai ir nusidėvėjimo metodai yra peržiūrimi ir, jei reikia, pakoreguojami kiekvienų finansinių metų pabaigoje.

Kai įvykiai ar aplinkybių pokyčiai rodo, kad balansinė ilgalaikio materialiojo turto vertė gali būti neatgaunama, tikrinama, ar ši vertė nėra sumažėjusi.

Nebaigta statyba apskaitoma įsigijimo verte. Ją sudaro statybos, statinių ir įrenginių vertė bei kitos tiesiogiai priskirtinos išlaidos. Nebaigtos statybos nusidėvėjimas neskaičiuojamas tol, kol statyba nėra baigta ir turtas nepradėtas naudoti.

3.7. Investicinis turtas

Investicinį turtą sudaro pastatai, kurie nėra naudojami Grupės ir laikomi siekiant gauti ilgalaikės nuomos pajamas. Investicinis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte atėmus sukauptą nusidėvėjimą bei įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per 10–70 metų laikotarpius.

3.8. Investicijos ir kitas finansinis turtas

Vadovaujantis TAS 39 „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas bei finansinį turtą, skirtą parduoti. Visi investicijų įsigijimai ir pardavimai yra pripažįstami sandorio dieną. Iš pradžių investicijos yra apskaitomos įsigijimo verte, kuri yra lygi sumokėto atlyginimo tikrajai vertei, įtraukiant (išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje) sandorio sudarymo sąnaudas.

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje

Finansiniam turtui, vertinamam tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, priskiriamas turtas, skirtas parduoti, t.y. turtas, kuris buvo įsigytas su tikslu parduoti jį artimiausioje ateityje. Pelnas arba nuostoliai iš šio turto vertės pasikeitimo, vertinant jį tikrąja verte kiekvieno balanso datą, pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino

Finansinis turtas (kuriis nėra išvestinė finansinė priemonė) su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo termino, jeigu Bendrovė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje amortizuojant iki išpirkimo termino laikomas investicijas, jas nurašant arba apskaitant jų vertės sumažėjimą.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos (kuriis nėra išvestinė finansinė priemonė) yra finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuriuo neprekiaujama aktyvioje rinkoje. Toks turtas yra apskaitomas amortizuota verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje amortizuojant paskolas ir gautinas sumas, jas nurašant arba apskaitant jų vertės sumažėjimą.

Finansinis turtas, skirtas parduoti

Finansinis turtas, skirtas parduoti – tai neišvestinė finansinė priemonė, kuri yra skirta parduoti ir nepriskiriama nė vienai iš trijų aukščiau paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo finansinis turtas, skirtas parduoti, finansinėse ataskaitose apskaitomas tikrąja verte. Pelnas ar nuostoliai, susiję su tikrosios vertės pasikeitimu, yra apskaitomi nuosavo kapitalo straipsnyje (tikrosios vertės rezerve) tol, kol Bendrovė neparduos šio finansinio turto ar nepripažins jo vertės sumažėjimo. Tuomet sukauptas pelnas arba nuostolis, anksčiau apskaitytas nuosavame kapitale, pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

3 Apskaitos principai (tęsinys)

3.9. Atsargos

Atsargos apskaitomos žemesniąja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės, atėmus apskaitytą pasenusių ir lėtai judančių atsargų vertės sumažėjimą. Grynoji realizacinė vertė yra pardavimo kaina, esant įprastinėms verslo sąlygoms, atėmus užbaigimo, rinkodaros ir paskirstymo išlaidas. Savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

3.10. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, indėliai einamosiose sąskaitose, kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos.

3.11. Finansiniai įsipareigojimai

Skolos su palūkanomis

Skolos iš pradžių pripažįstamos gautų lėšų tikrąja verte, atėmus sandorio išlaidas. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte, o skirtumas tarp gautų lėšų ir apmokėjimo sumos yra pripažintas grynojo pelno arba nuostolių straipsnyje per skolos laikotarpį. Skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos.

Finansinių garantijų įsipareigojimai

Grupės suteiktus finansinių garantijų įsipareigojimus sudaro sutartys, reikalaujančios padengti garantijos turėtojo patirtus nuostolius jei sutartyje numatytas skolininkas laiku neapmoka skolos pagal skolos terminus. Finansinių garantijų sutartys iš pradžių yra pripažįstamos kaip įsipareigojimas tikrąja verte, pakoreguota garantijos išleidimui tiesiogiai patirtomis sandorio išlaidomis. Vėliau įsipareigojimas yra apskaitomas aukštesniąja iš geriausiai įvertintos išlaidų, reikalingų padengti įsipareigojimą balanso datai, vertės ir pradinės pripažintos vertės.

Prekybos įsipareigojimai

Prekybos įsipareigojimai, tai neišvestiniai finansiniai įsipareigojimai su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, ir kuriais nėra prekiaujama aktyvioje rinkoje. Tokie įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje amortizuojant prekybos įsipareigojimus, juos nurašant arba apskaitant jų vertės sumažėjimą

3.12. Lizingas (finansinė nuoma) ir veiklos nuoma

Lizingas (finansinė nuoma)

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Grupė ir Bendrovė apskaito finansinę nuomą kaip turtą bei įsipareigojimus balanse, kurių vertė yra lygi nuomojamo turto tikrajai vertei finansinės nuomos pradžioje arba minimalių finansinės nuomos įmokų dabartinei vertei, jei pastaroji yra mažesnė. Skaičiuojant minimalių finansinės nuomos įmokų dabartinę vertę naudojama diskonto norma yra finansinės nuomos įmokų palūkanų norma, kai ją galima išskirti, kitu atveju naudojama Grupės ir Bendrovės bendra skolinimosi palūkanų norma. Tiesioginės pradinės išlaidos yra įtraukiamos į turto vertę. Finansinės nuomos įmokos yra padalinamos tarp palūkanų sąnaudų ir neapmokėtų įsipareigojimų mažinimo. Palūkanos nustatomos taip, kad jų procentas nuo neapmokėto finansinės nuomos įsipareigojimų likučio kiekvieno mokėjimo metu būtų pastovus per visą finansinės nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos būdu įsigytam turtui skaičiuojamas nusidėvėjimas, be to dėl finansinės nuomos kiekvieną ataskaitinį laikotarpį yra patiriamos finansinės sąnaudos. Nusidėvėjimo skaičiavimo tvarka finansinės nuomos būdu įsigytam turtui yra analogiška kaip ir nuosavam turtui, tačiau toks turtas negali būti nudėvimas per ilgesnį nei lizingo laikotarpį, jei pagal lizingo sutartį sutarties laikotarpiui pasibaigus, nuosavybė nėra perduodama Grupei ar Bendrovei.

Jeigu pardavimo ir atgalinės nuomos sandorio rezultatas yra finansinė nuoma, bet koks pardavimo pelnas, viršijantis apskaitinę vertę, nėra iš karto pripažįstamas pajamomis. Jis yra atidedamas ir amortizuojamas per finansinės nuomos laikotarpį.

3 Apskaitos principai (tęsinys)

3.12. Lizingas (finansinė nuoma) ir veiklos nuoma (tęsinys)

Lizingas (finansinė nuoma) (tęsinys)

Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Grupė ir Bendrovė pripažįsta finansinės nuomos pajamas suma, lygia grynajai investicijai į nuomą, skaičiuojant nuo nuomos termino pradžios. Finansinės nuomos pajamos yra pagrįstos pastovia periodine palūkanų norma, skaičiuojama nuo grynosios investicijos likučio. Pradinės tiesioginės išlaidos yra įtrauktos įvertinant gautinas sumas pirminio pripažinimo metu.

Veiklos nuoma

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra apskaitomos kaip sąnaudos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

Bendra nuomotojo suteikiamų lengvatų nauda yra pripažįstama kaip nuomos sąnaudų sumažėjimas per nuomos laikotarpį tiesiniu metodu.

Jeigu pardavimo ir atgalinės nuomos sandorio rezultatas yra veiklos nuoma, ir akivaizdu, kad sandoris yra sudarytas tikrąja verte, bet koks pelnas ar nuostolis yra apskaitomas iš karto. Jei pardavimo kaina yra žemesnė nei tikroji vertė, bet koks pelnas ar nuostolis yra apskaitomas iš karto, išskyrus atvejus, kai nuostolis kompensuojamas žemesnėmis už rinkos kainas nuomos įmokomis ateityje. Tuomet jis atidedamas ir amortizuojamas proporcingai nuomos įmokoms per laikotarpį, kurį turtą numatoma naudoti. Jei pardavimo kaina viršija tikrąją vertę, suma, kuria viršijama tikroji vertė, yra atidedama ir amortizuojama per laikotarpį, kurį turtą numatoma naudoti.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Pagal veiklos nuomos sutartis išnuomoti pastatai yra apskaitomi investicinio turto, o kitas turtas – ilgalaikio materialiojo turto straipsniuose. Nuomos pajamos yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

3.13. Pelno mokestis

Pelno mokesčio apskaičiavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Nuo 2006 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikoje įsigaliojo LR laikinasis socialinio mokesčio įstatymas, kuris numato, kad, greta įmonių mokamo pelno mokesčio, 2006 m. sausio 1 d. prasidedančiais mokestiniais metais įmonės turi mokėti papildomą 4 proc. mokestį, apskaičiuotą remiantis pelno mokesčio principais, o nuo 2007 m. sausio 1 d. – 3 proc. mokestį. 2008 m. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Nuo 2009 m. sausio 1 d. bus taikomas naujas 20 proc. pelno mokesčio tarifas.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtasis mokestis atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynąją mokestinę įtaką. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiu, kuriame bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, atsižvelgiant į mokesčių tarifus, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti balanso datą.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas balanse tiek, kiek Bendrovės vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

3 Apskaitos principai (tęsinys)

3.14. Pajamų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė ar Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pardavimai apskaitomi atėmus PVM ir suteiktas nuolaidas. Krovos ir susijusių paslaugų pajamos pripažįstamos, kai krovinys yra pakraunamas arba iškraunamas iš laivo.

3.15. Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu, ir jos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Sąnaudų dydis paprastai įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų suma, neįskaitant PVM. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą rinkos palūkanų norma.

3.16. Užsienio valiutos

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialų valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo balanso dieną yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

3.17. Segmentai

Verslo segmentu šiose finansinėse ataskaitose laikoma Grupės ar Bendrovės sudedamoji dalis, dalyvaujanti gaminant atskirą produktą ar teikiant paslaugą arba grupę susijusių produktų ar paslaugų, kurios rizika ir pelnas skiriasi nuo kitų verslo segmentų.

Geografiniu segmentu šiose finansinėse ataskaitose laikoma Grupės ar Bendrovės sudedamoji dalis, dalyvaujanti gaminant produktus ar teikiant paslaugas tam tikroje ekonominėje aplinkoje, kurios rizika ir pelnas skiriasi nuo kitų sudedamųjų dalių, veikiančių kitoje ekonominėje aplinkoje.

Valdymo tikslais Grupės veikla organizuojama kaip vienas pagrindinis segmentas – krovos paslaugos. Kitos paslaugos, tokios kaip ekspedijavimas, buksyravimas, dokumentų tvarkymas, svėrimas ir švartavimas, yra pagalbinės pagrindinei veiklai ir nėra išskiriamos kaip atskiras segmentas. Taip pat visa Grupės veikla vykdoma Lietuvoje, todėl Grupė nepateikia informacijos pagal verslo ir geografinius segmentus.

3.18. Turto vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinio turto vertės sumažėjimas vertinamas kiekvieną balanso datą.

Kai paaiškėja, kad Grupė ir Bendrovė neatgaus visų suteiktų paskolų ir gautinų sumų pagal sutartus apmokėjimo terminus, finansinio turto, apskaityto amortizuota verte, vertės sumažėjimo ar blogų gautinų sumų nuostolis yra pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Ankstesniais laikotarpiais pripažinto vertės sumažėjimo nuostolio atstatymas apskaitomas, kai šio nuostolio sumažėjimas gali būti objektyviai pagrįstas po vertės sumažėjimo apskaitymo atsitikusiais įvykiais. Toks atstatymas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tačiau padidėjusi apskaitinė vertė yra padidinama tik tiek, kad neviršytų amortizuotos vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimas nebūtų buvęs apskaitytas.

Atidėjiniai prekybos ir kitų gautinų sumų vertės sumažėjimui yra pripažįstami, kuomet yra tikslų įrodymų (tokių kaip nemokumo galimybė ar debitoriaus reikšmingi finansiniai sunkumai), kad Grupė ir Bendrovė negalės susirinkti visų sumų iki sąskaitų apmokėjimo termino. Gautinų sumų apskaitinė vertė yra sumažinta apskaitytu vertės sumažėjimu. Nuvertėjusios skolos yra nurašomos, kai jos yra įvertintos kaip nesusigrąžinamos.

3 Apskaitos principai (tęsinys)

3.18. Turto vertės sumažėjimas (tęsinys)

Kitas turtas

Grupė ir Bendrovė įvertina ar ataskaitų sudarymo dieną nėra požymių, kad turtas gali būti nuvertėjęs. Jei tokių požymių yra arba kai kartą per metus yra reikalaujama patikrinti, ar turto vertė nėra sumažėjusi, Grupė apskaičiuoja tokio turto atstatomąją vertę. Turto atstatomoji vertė yra turto arba pinigų srautus kuriančio vieneto tikroji vertė (priklausomai nuo to, kuri iš jų yra didesnė) atėmus pardavimo išlaidas ir jo naudojimo vertę. Turto atstatomoji vertė yra nustatoma atskirai kiekvienam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai turtas nesukuria pinigų įplaukų, kurios iš esmės nepriklauso nuo kito turto ar turto grupių. Kai apskaitinė turto vertė viršija atstatomąją vertę, turtas yra nuvertėjęs ir yra nurašomas iki jo atstatomosios vertės. Nustatant naudojimo vertę, įvertinti būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki jų dabartinės vertės naudojant priešmokestinę diskonto normą, kuri atspindi pinigų „vertę laike“ pagal dabartinį rinkos įvertinimą ir turtui būdingą riziką. Apskaičiuojant tikrąją vertę atėmus pardavimo išlaidas, naudojamas atitinkamas vertinimo modelis. Šiuos skaičiavimus patvirtina vertinimo kartotiniai, viešai prekiaujamų dukterinių įmonių akcijų rinkos kainos ar kiti galimi tikrosios vertės rodikliai.

Vertės sumažėjimo nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tose išlaidų kategorijose, kurios atitinka sumažintos vertės turto paskirtį.

Turto, išskyrus prestižą, įvertinimas atliekamas kiekvieną ataskaitų sudarymo dieną. Vertinama, ar yra požymių, kad anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai daugiau nebeegzistuoja arba sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Grupė įvertina atstatomąją sumą. Anksčiau pripažintas vertės sumažėjimas yra atstatomas tik tuo atveju, jei nuo paskutinio vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo keitėsi įvertinimai, naudoti nustatant turto atstatomąją vertę. Šiuo atveju apskaitinė turto vertė yra padidinama iki atstatomosios vertės. Ši padidinta vertė negali būti didesnė už apskaitinę vertę, kuri būtų įvertinta atskaičiavus nusidėvėjimą, jei praėjusiais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti turto vertės sumažėjimo nuostoliai. Toks atstatymas yra pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus atvejus, kai turtas yra apskaitomas perkainota verte, o atstatymas laikomas perkainojimo padidėjimu.

3.19. Įvertinimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turi įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šios finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima amortizacijos (3.5. ir 5 pastabos), nusidėvėjimo (3.6. ir 6 pastabos), vertės sumažėjimo (3.6. ir 6 pastabos) įvertinimus bei atsargų (3.9 ir 10 pastabos) ir gautinų sumų (11 pastaba) realizacinės vertės įvertinimus. Būsimi įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai bus nustatytas.

3.20. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys išteklių bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

3.21. Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį balanso sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

3.22. Tarpusavio užskaitos ir palyginamieji skaičiai

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras TFAS reikalauja ar leidžia būtent tokį užskaitymą.

Kur buvo reikalinga, palyginamieji skaičiai buvo pakoreguoti, kad atitiktų einamųjų metų pateikimo pokyčius. Nuo 2008 m. Grupė ir Bendrovė priskiria apsaugos sąnaudas pardavimo savikainai, todėl atitinkamai 2007 m. Grupės ir Bendrovės pelno nuostolių ataskaitoje 3.295 tūkst. litų apsaugos sąnaudų suma buvo perkelta iš veiklos sąnaudų į pardavimo savikainą.

4 Klaidų taisymas

2007 m. pelno mokesčio, PVM ir delspinigių taisymas

2007 m. Valstybinė mokesčių inspekcija (toliau VMI) prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atliko Bendrovės mokesčių apskaičiavimo ir sumokėjimo teisingumo patikrinimą už laikotarpį nuo 2003 m. sausio 1 d. iki 2005 m. gruodžio 31 d. ir nuo 2006 m. balandžio 1 d. iki 2006 m. balandžio 30 d. ir savo 2008 m. sausio 9 d. patikrinimo akte papildomai apskaičiavo 4.531 tūkst. litų pridėtinės vertės mokesčio, su juo susijusių 721 tūkst. litų delspinigių ir 2.230 tūkst. litų baudų bei 3.326 tūkst. litų pelno mokesčio, susijusių 566 tūkst. litų delspinigių ir 1.650 tūkst. litų baudų. Bendrovės vadovybė nesutiko su papildomai apskaičiuotais mokesčiais ir kreipėsi į VMI dėl derybų. Bendrovės buvo įsitikinusi, kad galutinė mokėtina suma bus žymiai mažesnė, kai bus baigtas derybų ir skundo nagrinėjimo procesas, tačiau rengiant 2007 m. finansines ataskaitas buvo neįmanoma tiksliai įvertinti sumos. Dėl aukščiau nurodytų priežasčių 2007 m. finansinėse ataskaitose nebuvo padaryta jokių pataisymų, susijusių su šiuo reikšmingu neapibrėžtumu.

2008 m. spalio 9 d. Bendrovė ir VMI pasirašė sutartį dėl papildomų mokėtinų PVM, pelno mokesčio, susijusių baudų ir delspinigių, sudarančių 4.277 tūkst. litų, ir papildomai 420 tūkst. litų pakoregavo ankstesnių metų pelno mokesčių. 2008 m. spalio 10 d. Bendrovė sumokėjo visas mokėtinas sumas. Remdamasi šiuo faktu, Bendrovė pataisė palyginamuosius 2007 m. skaičius, pakeisdama 2007 m. veiklos sąnaudų, finansinės veiklos sąnaudų ir pelno mokesčio sąnaudų sumas bei susijusias sumas balanse. Koregavimų įtaka grynajam 2007 m. rezultatui ir nepaskirstytajam pelnui 2007 m. gruodžio 31 d. pateikiama lentelėje žemiau.

Nusidėvėjimo sąnaudų taisymas

2005 m. Bendrovės vadovybė pakeitė įrengimų grupės (būtent portalinių kranų) naudingo tarnavimo laiko įvertinimą, trumpindama jų naudingą tarnavimo laiką. 2008 m. Bendrovės vadovybė nusprendė, kad laikotarpis buvo per daug sutrumpintas ir nutarė laikotarpio sutrumpinimą atstatyti. Kadangi apskaitytas nusidėvėjimo sąnaudų perviršis buvo pripažintas kaip apmokestinamas, šioms nusidėvėjimo sąnaudoms buvo apskaitytas atidėtojo mokesčio įsipareigojimas.

Pataisymų įtaka yra pateikiama lentelėje žemiau:

	Grupė		Bendrovė	
	Grynasis pelnas	Nuosavas kapitalas	Grynasis pelnas	Nuosavas kapitalas
2006 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose kaip skelbta anksčiau	7.836	227.962	4.246	232.068
<i>Nusidėvėjimo sąnaudų taisymas</i>				
Nusidėvėjimo sąnaudų atstatymas	(1.757)	4.743	(1.757)	4.743
Apskaitytas atidėtojo mokesčio įsipareigojimas	334	(745)	334	(745)
2006 m. gruodžio 31 d. pertvarkyta po klaidos pataisymo	6.413	231.960	2.823	236.066

AB „KLAIPĖDOS JŪRŲ KROVINIŲ KOMPANIJA“
2008 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

4 Klaidų taisymas (tęsinys)

Grupė	2007 m. gruodžio 31 d. (kaip skelbta anksčiau)	Mokesčių ir delspinigių taisymas	Nusidėvėjimo sąnaudų taisymas	2007 m. gruodžio 31 d. (pertvarkyta)
TURTAS				
Ilgalaikis turtas				
Nematerialusis turtas	26.437	-	-	26.437
Ilgalaikis materialusis turtas	275.249	-	3.603	278.852
Investicinis turtas	7.146	-	-	7.146
Ilgalaikis finansinis turtas	2.512	-	-	2.512
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	25	-	(25)	-
Ilgalaikio turto iš viso	311.369	-	3.578	314.947
Trumpalaikis turtas	56.126	-	-	56.126
Turto iš viso	367.495	-	3.578	371.073
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI				
Nuosavas kapitalas				
Akcinis kapitalas	126.704	-	-	126.704
Privalomasis rezervas	12.899	-	-	12.899
Nepaskirstytasis pelnas	83.494	(4.697)	3.063	81.860
Nuosavo kapitalo iš viso	223.097	(4.697)	3.063	221.463
Įsipareigojimai				
Ilgalaikiai įsipareigojimai				
Ilgalaikės paskolos	95.270	-	-	95.270
Lizingas (finansinė nuoma)	849	-	-	849
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	184	-	515	699
Ilgalaikės prekybos skolos	1.317	-	-	1.317
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso	97.620	-	515	98.135
Trumpalaikiai įsipareigojimai				
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	16.632	-	-	16.632
Lizingo (finansinės nuomos) einamųjų metų dalis	255	-	-	255
Ilgalaikių prekybos skolų einamųjų metų dalis	240	-	-	240
Prekybos skolos	6.221	-	-	6.221
Mokėtinas pelno mokestis	1.510	3.171	-	4.681
Gauti avansai	5.369	-	-	5.369
Kitos mokėtinos sumos	16.551	1.526	-	18.077
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	46.778	4.697	-	51.475
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	367.495	-	3.578	371.073

4 Klaidų taisymas (tęsinys)

Bendrovė

	2007 m. gruodžio 31 d. (kaip skelbta anksčiau)	Mokesčių ir delspinigių taisymas	Nusidėvėjimo sąnaudų taisymas	2007 m. gruodžio 31 d. (pertvarkyta)
TURTAS				
Ilgalaikis turtas				
Nematerialusis turtas	91	-	-	91
Materialusis turtas	163.442	-	3.603	167.045
Investicinis turtas	7.146	-	-	7.146
Ilgalaikis finansinis turtas	29.442	-	-	29.442
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	25	-	(25)	-
Ilgalaikio turto iš viso	200.146	-	3.578	203.724
Trumpalaikis turtas	49.628	-	-	49.628
Turto iš viso	249.774	-	3.578	253.352
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI				
Nuosavas kapitalas				
Akcinis kapitalas	126.704	-	-	126.704
Privalomasis rezervas	12.899	-	-	12.899
Nepaskirstytasis pelnas	82.229	(4.697)	3.063	80.595
Nuosavo kapitalo iš viso	221.832	(4.697)	3.063	220.198
Įsipareigojimai				
Ilgalaikiai įsipareigojimai				
Ilgalaikės paskolos	5.772	-	-	5.772
Lizingas (finansinė nuoma)	769	-	-	769
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	-	-	515	515
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso	6.541	-	515	7.056
Trumpalaikiai įsipareigojimai				
Lizingo (finansinės nuomos) einamųjų metų dalis	235	-	-	235
Prekybos skolos	6.583	-	-	6.583
Mokėtinas pelno mokestis	1.510	3.171	-	4.681
Gauti avansai	362	-	-	362
Kitos mokėtinos sumos	12.711	1.526	-	14.237
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	21.401	4.697	-	26.098
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	249.774	-	3.578	253.352

AB „KLAIPĖDOS JŪRŲ KROVINIŲ KOMPANIJA“
2008 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

4 Klaidų taisymas (tęsinys)

Grupė	2007 m. gruodžio 31 d. (kaip skelbta anksčiau)	Mokesčių ir delspinigių taisymas	Nusidėvėjimo sąnaudų taisymas	2007 m. gruodžio 31 d. (pertvarkyta)
Pardavimo pajamos	188.524	-	-	188.524
Pardavimo savikaina	(123.025)	-	(1.140)	(124.165)
Bendrasis pelnas	65.499	-	(1.140)	64.359
Veiklos sąnaudos	(40.315)	(1.036)	-	(41.351)
Kitos veiklos pajamos (sąnaudos)	2.488	-	-	2.488
Veiklos pelnas (nuostoliai)	27.672	(1.036)	(1.140)	25.496
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	1.450	-	-	1.450
Finansinės ir investicinės veiklos (sąnaudos)	(6.670)	(490)	-	(7.160)
Įprastinės veiklos pelnas	22.452	(1.526)	(1.140)	19.786
Asocijuotų ir bendrų įmonių pelno (nuostolių) dalis	912	-	-	912
Pelnas prieš apmokestinimą	23.364	(1.526)	(1.140)	20.698
Pelno mokestis	(4.479)	(3.171)	205	(7.445)
Grynasis pelnas	18.885	(4.697)	(935)	13.253

Pelnas ir sąlyginis pelnas vienai akcijai (litas)	1,49	(0,37)	(0,07)	1,05
---	------	--------	--------	------

Bendrovė

	2007 m. gruodžio 31 d. (kaip skelbta anksčiau)	Mokesčių ir delspinigių taisymas	Nusidėvėjimo sąnaudų taisymas	2007 m. gruodžio 31 d. (pertvarkyta)
Pardavimo pajamos	135.425	-	-	135.425
Pardavimo savikaina	(91.751)	-	(1.140)	(92.891)
Bendrasis pelnas	43.674	-	(1.140)	42.534
Veiklos sąnaudos	(30.272)	(1.036)	-	(31.308)
Kitos veiklos pajamos (sąnaudos)	2.653	-	-	2.653
Veiklos pelnas (nuostoliai)	16.055	(1.036)	(1.140)	13.879
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	1.485	-	-	1.485
Finansinės ir investicinės veiklos (sąnaudos)	(396)	(490)	-	(886)
Pelnas prieš apmokestinimą	17.144	(1.526)	(1.140)	14.478
Pelno mokestis	(3.630)	(3.171)	205	(6.596)
Grynasis pelnas	13.514	(4.697)	(935)	7.882

5 Nematerialusis turtas

2008 m. ir 2007 m. Grupės ir Bendrovės nematerialiojo turto pasikeitimai pateikiami žemiau:

	Grupė			Bendrovė
	Prestižas	Kitas	Iš viso	
Įsigijimo vertė:				
2007 m. sausio 1 d. likutis	26.133	1.967	28.100	1.648
Įsigijimai	-	81	81	81
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	26.133	2.048	28.181	1.729
Įsigijimai	-	9	9	9
Perkėlimai iš nebaigtos statybos	-	1.512	1.512	1.512
Nurašymai	-	(195)	(195)	(195)
Dukterinės įmonės pardavimas	(26.133)	(319)	(26.452)	-
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	-	3.055	3.055	3.055
Amortizacija:				
2007 m. sausio 1 d. likutis	-	1.614	1.614	1.613
Amortizacija per metus	-	130	130	25
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	-	1.744	1.744	1.638
Amortizacija per metus	-	210	210	166
Nurašymai	-	(195)	(195)	(195)
Dukterinės įmonės pardavimas	-	(150)	(150)	-
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	-	1.609	1.609	1.609
2008 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	-	1.446	1.446	1.446
2007 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	26.133	304	26.437	91
2007 m. sausio 1 d. likutinė vertė	26.133	353	26.486	35

Nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos pelno (nuostolių) ataskaitoje yra įtrauktos į pardavimo savikainą.

Dalis Grupės ir Bendrovės nematerialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2008 m. gruodžio 31 d. lygi 1.454 tūkst. litų, buvo pilnai amortizuota (1.596 tūkst. litų 2007 m. gruodžio 31 d.), tačiau vis dar naudojama veikloje.

Prestižas

Kaip atskleista 1-oje pastaboje, 2008 m. birželio 9 d. Bendrovė pardavė 100 proc. UAB „Krovinių terminalas“ akcijų patrunuojančiai bendrovei UAB koncernas „Achemos grupė“ ir nurašė 26.133 tūkst. litų prestižą, susidariusį įsigyjant UAB „Krovinių terminalas“ akcijas.

6 Ilgalaikis materialusis turtas

2008 m. ir 2007 m. Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto pasikeitimai pateikiami žemiau:

Grupė	Žemė	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrengimai	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Išsigijimo arba indeksuota vertė:						
2007 m. sausio 1 d. likutis	11.777	323.783	219.336	45.501	3.209	603.606
Išsigijimai	-	-	1.903	1.488	15.236	18.627
Parduotas turtas	-	(52)	(278)	(1.202)	-	(1.532)
Nurašytas turtas	-	(558)	(474)	(1.193)	-	(2.225)
Perklasifikavimai	-	2.211	(545)	227	(1.893)	-
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	11.777	325.384	219.942	44.821	16.552	618.476
Išsigijimai	81	3.126	148	706	17.570	21.631
Parduotas turtas	-	-	(911)	(4.009)	-	(4.920)
Nurašytas turtas	-	-	(790)	(2.977)	-	(3.767)
Dukterinės įmonės pardavimas	-	(117.759)	(9.214)	(1.524)	(339)	(128.836)
Perklasifikavimai į nematerialųjį turtą	-	-	-	-	(1.512)	(1.512)
Perklasifikavimai	-	11.108	100	16.198	(27.406)	-
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	11.858	221.859	209.275	53.215	4.865	501.072
Sukauptas nusidėvėjimas:						
2007 m. sausio 1 d. likutis	-	83.495	182.299	39.697	-	305.491
Nusidėvėjimas per metus	-	18.492	11.976	1.809	-	32.277
Parduotas turtas	-	(52)	(272)	(1.109)	-	(1.433)
Nurašytas turtas	-	(540)	(472)	(1.190)	-	(2.202)
Perklasifikavimai	-	163	(163)	-	-	-
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	-	101.558	193.368	39.207	-	334.133
Nusidėvėjimas per metus	-	13.892	7.241	1.341	-	22.474
Parduotas turtas	-	-	(909)	(3.914)	-	(4.823)
Nurašytas turtas	-	-	(788)	(2.972)	-	(3.760)
Dukterinės įmonės pardavimas	-	(16.428)	(3.727)	(731)	-	(20.886)
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	-	99.022	195.185	32.931	-	327.138
Vertės sumažėjimas:						
2007 m. sausio 1 d. likutis	-	3.304	1.183	-	729	5.216
Vertės sumažėjimas	-	275	-	-	-	275
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	-	3.579	1.183	-	729	5.491
Vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	-	3.579	1.183	-	729	5.491
Likutinė vertė:						
2008 m. gruodžio 31 d.	11.858	119.258	12.907	20.284	4.136	168.443
2007 m. gruodžio 31 d.	11.777	220.247	25.391	5.614	15.823	278.852
2007 m. sausio 1 d.	11.777	236.984	35.854	5.804	2.480	292.899

6 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė	Žemė	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrengimai	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
			(pertvarkyta)			(pertvarkyta)
Išsigijimo arba indeksuota vertė:						
2007 m. sausio 1 d. likutis	11.777	206.822	210.446	44.322	3.190	476.557
Išsigijimai	-	-	1.518	1.264	14.652	17.434
Parduotas turtas	-	(52)	(278)	(1.202)	(284)	(1.816)
Nurašytas turtas	-	(558)	(474)	(1.193)	-	(2.225)
Perklasifikavimai	-	1.413	(473)	133	(1.073)	-
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	11.777	207.625	210.739	43.324	16.485	489.950
Išsigijimai	81	3.126	137	679	17.298	21.321
Parduotas turtas	-	-	(911)	(4.009)	-	(4.920)
Nurašytas turtas	-	-	(790)	(2.977)	-	(3.767)
Perklasifikavimai į nematerialųjį turtą	-	-	-	-	(1.512)	(1.512)
Perklasifikavimai	-	11.108	100	16.198	(27.406)	-
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	11.858	221.859	209.275	53.215	4.865	501.072
Sukauptas nusidėvėjimas:						
2007 m. sausio 1 d. likutis	-	78.263	181.088	39.315	-	298.666
Nusidėvėjimas per metus	-	10.604	10.207	1.572	-	22.383
Parduotas turtas	-	(52)	(272)	(1.109)	-	(1.433)
Nurašytas turtas	-	(540)	(472)	(1.190)	-	(2.202)
Perklasifikavimai	-	163	(163)	-	-	-
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	-	88.438	190.388	38.588	-	317.414
Nusidėvėjimas per metus	-	10.584	6.494	1.229	-	18.307
Parduotas turtas	-	-	(909)	(3.914)	-	(4.823)
Nurašytas turtas	-	-	(788)	(2.972)	-	(3.760)
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	-	99.022	195.185	32.931	-	327.138
Vertės sumažėjimas:						
2007 m. sausio 1 d. likutis	-	3.304	1.183	-	729	5.216
Vertės sumažėjimas	-	275	-	-	-	275
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	-	3.579	1.183	-	729	5.491
Vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	-	3.579	1.183	-	729	5.491
Likutinė vertė:						
2008 m. gruodžio 31 d.	11.858	119.258	12.907	20.284	4.136	168.443
2007 m. gruodžio 31 d.	11.777	115.608	19.168	4.736	15.756	167.045
2007 m. sausio 1 d.	11.777	125.255	28.175	5.007	2.461	172.675

6 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas 2008 m. atitinkamai sudaro 22.474 tūkst. litų ir 18.307 tūkst. litų (atitinkamai 32.277 tūkst. litų ir 22.383 tūkst. litų 2007 m.). Grupės ir Bendrovės atitinkamai 20.227 tūkst. litų ir 17.368 tūkst. litų 2008 m. nusidėvėjimo sąnaudos (atitinkamai 28.294 tūkst. litų ir 21.464 tūkst. litų 2007 m.) pelno (nuostolių) ataskaitoje yra įtrauktos į pardavimo savikainą. Likusios sumos 2008 m. ir 2007 m. yra įtrauktos į veiklos sąnaudas.

2007 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas, kurio likutinė vertė buvo lygi 90.537 tūkst. litų, buvo įkeistas bankams kaip paskolų užstatas (14 pastaba). 2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto įkeista nebuvo.

Po metų pabaigos 2009 m. vasario 9 d. Bendrovė įkeitė naujai pastatytą vilkiką, kurio likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 16.155 tūkst. litų, už Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyriaus suteiktą paskolą (14 pastaba).

Dalis Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2008 m. gruodžio 31 d. atitinkamai lygi 212.979 tūkst. litų ir 212.979 tūkst. litų, buvo pilnai nusidėvėjusi (atitinkamai 198.203 tūkst. litų ir 197.773 tūkst. litų 2007 m. gruodžio 31 d.), tačiau vis dar naudojama veikloje. Didžiąją dalį pilnai nusidėvėjusio, tačiau vis dar naudojamo, turto sudaro mašinos ir įrengimai.

2005 m. nenaudojamiems statiniams ir mašinoms, esantiems toliau nuo pagrindinės Bendrovės veiklos teritorijos, buvo apskaitytas 4.487 tūkst. litų vertės sumažėjimas. Kadangi neįmanoma įvertinti tikrosios turto vertės (pardavimo kainos), vertės sumažėjimo apskaičiavimui buvo taikomas naudojimo vertės metodas. Minėti statiniai ir mašinos nenaudojami Bendrovės veikloje ir Bendrovei nekuria pajamų bei vadovybės planai dėl šių statinių ir mašinų naudojimo ateityje nėra aiškūs, todėl 2005 m. finansinėse ataskaitose vertės sumažėjimas buvo apskaitytas visai sumai.

Kadangi Bendrovė planuoja papildomai nugriauti dalį savo šiuo metu nenaudojamų statinių (betoninė danga), todėl 2007 m. buvo apskaičiuotas papildomas 275 tūkst. litų vertės sumažėjimas. 2008 m. pokyčių nebuvo.

2007 m. gegužės 21 d. Bendrovė sudarė sutartį su OAO LENINGRADSKIJ SUDOSTROITELNYJ ZAVOD „PELLA“ (Rusija) dėl dviejų uosto vilkikų statybos ir pirkimo už bendrą 9.360 tūkst. eurų (32.318 tūkst. litų ekvivalentas 2007 m. gruodžio 31 d.) sumą. 2007 m. buvo padarytas 7.272 tūkst. litų išankstinis apmokėjimas už šiuos vilkikus. 2008 m. Bendrovė gavo pirmąjį vilkiką. 2008 m. gruodžio 31 d. buvo atliktas 5 proc. visos pirkimo kainos, t.y. 808 tūkst. litų, išankstinis apmokėjimas už antrąjį vilkiką.

Iki 1996 m. sausio 1 d. hiperinfliacijos laikotarpio metu ilgalaikis materialusis turtas buvo indeksuotas keturis kartus. Šio turto perkainojimas atliktas indeksuojant ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertę ir sukauptą nusidėvėjimą pagal įvairioms turto kategorijoms Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus indeksavimo normatyvus. Indeksuotų sumų nėra patvirtinę nepriklausomi licencijuoti turto vertintojai.

Indeksuojant ilgalaikį materialųjį turtą (priklausomai nuo jo įsigijimo datos ir ilgalaikio materialiojo turto kategorijos) buvo naudojami šie indeksavimo normatyvai:

Indeksavimas	Ilgalaikio materialiojo turto indeksavimo normatyvai
1991 m. liepos 1 d. indeksavimas	2,2 karto
1992 m. sausio 1 d. indeksavimas	2 - 5 kartai
1994 m. balandžio 1 d. indeksavimas	1,4 - 14 kartų
1995 m. gruodžio 31 d. indeksavimas	1,6 - 1,7 kartų

Dėl didelių judėjimų ir dėl to, kad nebuvo ilgalaikio materialiojo turto indeksacijos įtakos apskaitos atskiriems turto vienetams, Grupė ir Bendrovė negali išskirti indeksacijos įtakos 2008 m. gruodžio 31 d. ilgalaikio materialiojo turto likučiui. Likutinė indeksuoto ilgalaikio materialiojo turto vertė 2008 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 17.191 tūkst. litų (atitinkamai 20.987 tūkst. litų 2007 m. gruodžio 31 d.).

7 Investicinis turtas

2008 m. ir 2007 m. Grupės ir Bendrovės investicinio turto pasikeitimai pateikiami žemiau:

	Pastatai
Išsigijimo vertė:	
2007 m. sausio 1 d. likutis	10.362
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	10.362
Išsigijimai	220
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	10.582
Sukauptas nusidėvėjimas:	
2007 m. sausio 1 d. likutis	3.013
Nusidėvėjimas per metus	203
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	3.216
Nusidėvėjimas per metus	464
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	3.680
2008 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	6.902
2007 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	7.146

Investicinį turtą sudaro išnuomoti sandėliai ir kiti pastatai bei statiniai. Išlaidoms, susijusioms su investiciniu turtu, yra apskaičiuotas nusidėvėjimas, kurio didžioji dalis yra įtraukta į pardavimų savikainą pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tikroji investicinio turto vertė nėra pateikta, nes vadovybės manymu, ją vertinti nėra tikslinga.

8 Investicijos į dukterines, bendras ir asocijuotas įmones

2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovės investicijos į dukterines, bendras ir asocijuotas įmones pateikiamos žemiau:

	2008 m.		2007 m.	
	Akcinis kapitalas	Įsigijimo vertė	Akcinis kapitalas	Įsigijimo vertė
UAB „Krovinių terminalas“	-	-	100 proc.	28.263
UAB „Krantas Forwarding“	50 proc.	200	50 proc.	200
UAB „Klasco ekspedicija“	50 proc.	5	50 proc.	5
ZAO „Baltijskaja transportnaja-ekspeditorskaja kompanija - 2K“	50 proc.	-	50 proc.	-
UAB „Euroga“	49 proc.	70	49 proc.	70
OOO „Proizvodstvenno-investicionnaja kompanija Promimpeks“	-	-	32 proc.	3
		<u>275</u>		<u>28.541</u>

2008 m. ir 2007 m. Bendrovės investicijų į dukterines, bendras ir asocijuotas įmones judėjimai pateikiami žemiau:

		Bendrovė	
		2008 m.	2007 m.
Likutis metų pradžioje		28,541	28.538
Asocijuotos įmonės įsteigimas	a)	-	3
Dukterinės įmonės pardavimas	b)	(28,263)	-
Asocijuotos įmonės pardavimas	c)	(3)	-
		<u>275</u>	<u>28.541</u>

- a) 2007 m. Bendrovė dalyvavo asocijuotos įmonės OOO „Proizvodstvenno-investicionnaja kompanija Promimpeks“ (toliau – OOO PIK „Promimpeks“) įsteigime, kuri buvo įregistruota 2007 m. balandžio 17 d. Maskvoje, Rusijoje. Bendrovė valdė 32 proc. įmonės įstatinio kapitalo, sudarančio 32 tūkst. Rusijos rublių (3 tūkst. litų ekvivalentas 2007 m. gruodžio 31 d.).
- b) Kaip aprašyta 1-oje pastaboje, 2008 m. birželio 9 d. Bendrovė pardavė 100 proc. UAB „Krovinių terminalas“ akcijų patronuojančiai bendrovei UAB koncernas „Achemos grupė“ už kainą, lygią įsigijimo vertei, t.y. 28.263 tūkst. litų (9 pastaba). 2008 m. už pardavimą nebuvo gauta apmokėjimo grynaisiais pinigais.
- c) 2008 m. rugsėjo 17 d. Bendrovė pardavė visas 32 turėtas įmonės OOO PIK „Promimpeks“ akcijas (32 proc. įstatinio kapitalo) už jų įsigijimo kainą – 32 tūkst. rublių (3 tūkst. litų ekvivalentas 2008 m. rugsėjo 17 d.).

Pinigų srautai iš UAB „Krovinių terminalas“ akcijų pardavimo buvo:

	2008 m. gegužės 31 d. (neaudituota)
Pardavimo kaina	28.263
Grynieji pinigai gauti už parduotas akcijas	-
Atimti: parduotos įmonės grynieji pinigai	<u>(3.954)</u>
Pinigų srautai iš dukterinės įmonės pardavimo	<u>(3.954)</u>

8 Investicijos į dukterines, bendras ir asocijuotas įmones (tęsinys)

Pardavimo momentu buvę (2008 m. gegužės 31 d.) dukterinės įmonės UAB „Krovinių terminalas“ turtas ir įsipareigojimai pateikti lentelėje žemiau:

	2008 m. gegužės 31 d. (neaudituota)
TURTAS	
Ilgalaikis turtas	
Nematerialusis turtas	169
Ilgalaikis materialusis turtas	107.950
Ilgalaikio turto iš viso	108.119
Trumpalaikis turtas	
Atsargos	334
Gautinos sumos	1.051
Sukauptos pajamos, ateinančio laikotarpio sąnaudos ir išankstiniai apmokėjimai	2.224
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	3.954
Trumpalaikio turto iš viso	7.563
Turto iš viso	115.682
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	
Nuosavas kapitalas	
Įstatinis kapitalas	3.000
Privalomasis rezervas	1
Nepaskirstytasis pelnas	102
Nuosavo kapitalo iš viso	3.103
Įsipareigojimai	
Ilgalaikiai įsipareigojimai	
Ilgalaikės paskolos	89.498
Lizingas (finansinė nuoma)	80
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	383
Ilgalaikės prekybos skolos	1.317
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso	91.278
Trumpalaikiai įsipareigojimai	
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	15.000
Lizingo (finansinės nuomos) einamųjų metų dalis	12
Ilgalaikių prekybos skolų einamųjų metų dalis	179
Prekybos skolos	2.097
Gauti išankstiniai apmokėjimai	2.143
Kitos mokėtinos sumos	1.870
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	21.301
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	115.682

8 Investicijos į dukterines, bendras ir asocijuotas įmones (tęsinys)

2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. žemiau esančiose lentelėse pateikiama sutrumpinta finansinė informacija apie Grupės investicijas į bendras ir asocijuotas įmones:

	2008 m.				Iš viso
	UAB „Klasco ekspedicija“	UAB „Krantas Forwarding“	UAB „Euroga“	ZAO „Baltijskaja transportnaja-ekspeditorskaja kompanija - 2K“	
Balanso dalis:					
Trumpalaikis turtas	710	63	3.235	Nėra duomenų	4.008
Ilgalaikis turtas	13	13	53	Nėra duomenų	79
Trumpalaikiai įsipareigojimai	(670)	(15)	(1.995)	Nėra duomenų	(2.680)
Ilgalaikiai įsipareigojimai	-	-	-	Nėra duomenų	-
Grynasis turtas	53	61	1.293	Nėra duomenų	1.407
Pajamų ir pelno dalis:					
Pajamos	7.175	391	1.866	Nėra duomenų	9.432
Sąnaudos	(7.253)	(404)	(1.462)	Nėra duomenų	(9.119)
Pelnas (nuostoliai)	(78)	(13)	404	Nėra duomenų	313
Gauti dividendai	(50)	(75)	(392)	-	(517)
Apskaitinė investicijos vertė	53	61	1.293	-	1.407

	2007 m.				ZA0 „Baltijskaja transportnaja- ekspeditorskaja kompanija - 2K“	Iš viso
	OOO PIK Promimpeks*	UAB „Klasco ekspedicija“	UAB „Krantas Forwarding“	UAB „Euroga“		
Balanso dalis:						
Trumpalaikis turtas	48	649	170	4.966	Nėra duomenų	5.833
Ilgalaikis turtas	1	18	16	70	Nėra duomenų	105
Trumpalaikiai įsipareigojimai	(128)	(486)	(37)	(3.745)	Nėra duomenų	(4.396)
Ilgalaikiai įsipareigojimai	-	-	-	(10)	Nėra duomenų	(10)
Grynasis turtas	-	181	149	1.281	Nėra duomenų	1.611
Pajamų ir pelno dalis:						
Pajamos	27	4.108	493	2.106	Nėra duomenų	6,734
Sąnaudos	(109)	(4.051)	(446)	(1.295)	Nėra duomenų	(5,901)
Pelnas (nuostoliai)	(3)	57	47	811	Nėra duomenų	912
Gauti dividendai	-	(50)	-	(245)	-	(295)
Apskaitinė investicijos vertė	-	181	149	1.281	-	1.611

* 2007 m. asocijuota įmonė OOO „PIK Promimpeks“ patyrė nuostolius ir jos nuosavas kapitalas 2007 m. gruodžio 31 d. buvo neigiamas. Kadangi Bendrovės vadovybė negali kontroliuoti asocijuotos įmonės veiklos ir neturi įsipareigojimų padengti nuostolius, Bendrovė nepripažino jokių įsipareigojimų susijusių su asocijuota įmone, todėl Grupės 2007 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose investiciją į asocijuotą įmonę apskaitė nuline verte.

9 Ilgalaikės gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
Ilgalaikė gautina suma iš UAB koncernas „Achemos grupė“	12.811	-	12.811	-
Ilgalaikė gautina suma iš UAB „Klaipėdos keleivių ir krovinių terminalas“	545	531	545	531
Suteiktos ilgalaikės paskolos darbuotojams	262	320	262	320
Lizingo (finansinės nuomos) gautinos sumos	134	-	134	-
	<u>13.752</u>	<u>851</u>	<u>13.752</u>	<u>851</u>

Iš patronuojančios bendrovės UAB koncernas „Achemos grupė“ ilgalaikę gautiną sumą sudaro suma gautina už parduotas UAB „Krovinių terminalas“ akcijas, kaip aprašyta 1-oje pastaboje. Akcijos parduotos už 28.263 tūkst. litų kainą, lygią įsigijimo vertei. Gautina suma yra beprocentė ir bus padengta mėnesiniais mokėjimais po 785 tūkst. litų iki 2011 m. birželio mėn. Ši gautina suma yra apskaityta diskontuota verte, naudojant 5,5 proc. palūkanų normą, o diskontavimo įtaka buvo apskaityta tiesiogiai nuosavame kapitale. Ilgalaikės gautinos sumos einamųjų metų dalis yra apskaityta per vienerius metus gautinų sumų straipsnyje (11 pastaba).

Ilgalaikę gautiną sumą iš UAB „Klaipėdos keleivių ir krovinių terminalas“ sudaro gautina suma už parduotą portalinį kraną. Gautinos sumos grąžinimo terminas yra 2012 m., ji yra beprocentė. Ši gautina suma apskaitoma diskontuota verte, naudojant 4 proc. palūkanų normą.

Suteiktos ilgalaikės paskolos darbuotojams yra beprocentės, jų grąžinimo terminas yra nuo 2009 m. iki 2020 m. Šios paskolos apskaitomos diskontuota verte, naudojant 4 proc. palūkanų normą.

Lizingo (finansinės nuomos) gautinos sumos yra už išsimokėtinai parduotą vilkiką ir yra apskaitomos diskontuota verte, naudojant 5,5 proc. palūkanų normą, o jų apmokėjimo terminas 2010 m.

10 Atsargos

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
Atsarginės dalys	3.107	3.514	3.107	3.400
Kitos atsargos	2.542	2.404	2.542	2.190
	5.649	5.918	5.649	5.590
Atimti: vertės sumažėjimas	(2.734)	(2.734)	(2.734)	(2.734)
	<u>2.915</u>	<u>3.184</u>	<u>2.915</u>	<u>2.856</u>

Grupės ir Bendrovės atsargų, apskaitytų grynąja realizacine verte, įsigijimo savikaina 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. sudarė 4.133 tūkst. litų.

11 Gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
Trumpalaikė paskola, suteikta AB „Achema“	12.000	-	12.000	-
Iš UAB koncernas „Achema grupė“ gautinos sumos einamųjų metų dalis (9 pastaba)	8.462	-	8.462	-
Prekybos gautinos sumos	6.153	8.999	6.153	8.630
Kitos gautinos sumos	4.586	4.916	4.586	4.824
Lizingo (finansinės nuomos) gautinų sumų einamųjų metų dalis (9 pastaba)	328	-	328	-
Bendrovės darbuotojams suteiktų paskolų einamųjų metų dalis (9 pastaba)	67	236	67	236
Terminuoti indėliai, kurių terminas viršija tris mėnesius	-	10.000	-	10.000
	31.596	24.151	31.596	23.690
Atimti: abejotinų prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(42)	(314)	(42)	(314)
	31.554	23.837	31.554	23.376

AB „Achema“ suteiktos trumpalaikės paskolos grąžinimo terminas yra 2009 m. lapkričio 7 d. ir jai taikoma 7 proc. metinė palūkanų norma.

2007 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės terminuotus indėlius AB PAREX BANKAS sudarė 10.000 tūkst. litų indėlis, kurio grąžinimo terminas yra 2008 m. kovo 28 d. ir kuriam taikoma 5,44 proc. metinė palūkanų norma.

Iš pirkėjų gautinos sumos yra be palūkanų ir paprastai jų apmokėjimo terminas yra 30 - 90 dienų.

Iš pirkėjų gautinoms sumoms, kurių nominali vertė 2008 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 42 tūkst. litų (63 tūkst. litų 2007 m. gruodžio 31 d.), buvo apskaitytas 100 proc. vertės sumažėjimas.

Gautinoms sumoms apskaityto vertės sumažėjimo judėjimas:

	Individuliai nustatytas vertės sumažėjimas	Iš viso
2006 m. gruodžio 31 d. likutis	144	144
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	251	251
Nurašyta	(81)	(81)
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	314	314
Nurašyta	(21)	(21)
Atstatyta	(251)	(251)
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	42	42

Gautinų sumų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2008 m. ir 2007 m. yra įtrauktas į veiklos sąnaudas.

Grupės ir Bendrovės iš pirkėjų gautinų sumų senaties analizė 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d.:

	Gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas nėra pradelstas bei joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas	Gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas, bet joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		Mažiau nei 30 dienų	30 - 90 dienų	90 - 180 dienų	180 - 360 dienų	Daugiau nei 360 dienų	
Bendrovė							
2008 m.	5.126	355	628	2	-	-	6.111
2007 m.	7.999	547	21	-	-	-	8.567
Grupė							
2008 m.	5.126	355	628	2	-	-	6.111
2007 m.	8.368	547	21	-	-	-	8.936

12 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
Pinigai banke	8.963	13.290	8.963	12.377
Pinigai kasoje	91	20	91	20
Terminuoti indėliai, kurių terminas neviršija trijų mėnesių	-	11.308	-	8.201
	9.054	24.618	9.054	20.598

Visi pinigai Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyriaus sąskaitose, kurių likutis 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. atitinkamai sudarė 4.776 tūkst. litų ir 328 tūkst. litų, yra įkeisti bankui kaip užstatas už paskolą. Bendrovė taip pat yra įsipareigojusi užtikrinti, kad ne mažiau nei 20 proc. visos pinigų apyvartos yra vykdoma per Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyriaus sąskaitas (14 pastaba).

2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovės terminuotus indėlius AB PAREX BANKAS sudarė 2.100 tūkst. eurų (7.251 tūkst. litų ekvivalentas 2007 m. gruodžio 31 d.) indėlis, kurio grąžinimo terminas yra 2008 m. kovo 17 d. ir kuriam taikoma 5,40 proc. metinė palūkanų norma ir 275 tūkst. eurų (950 tūkst. litų ekvivalentas 2007 m. gruodžio 31 d.) indėlis, kurio grąžinimo terminas yra 2008 m. sausio 31 d. ir kuriam taikoma 5,15 proc. metinė palūkanų norma.

2007 m. gruodžio 31 d. Grupės įmonė UAB „Krovinių terminalas“ turėjo du papildomus terminuotus indėlius AB PAREX BANKAS atitinkamai 600 tūkst. eurų (2.071 tūkst. litų ekvivalentas 2007 m. gruodžio 31 d.) ir 300 tūkst. eurų (1.036 tūkst. litų ekvivalentas 2007 m. gruodžio 31 d.), kurių terminai atitinkamai yra 2008 m. sausio 10 d. ir 2008 m. vasario 11 d., o palūkanų normos atitinkamai 5,35 proc. ir 4,66 proc.

13 Nuosavas kapitalasPrivalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, apskaičiuojamo pagal TFAS, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Bendrovės privalomasis rezervas yra pilnai suformuotas. Privalomasis rezervas negali būti paskirstytas kaip dividendai, bet gali būti naudojamas būsimųjų nuostolių padengimui.

14 Paskolos

Grupės ir Bendrovės paskolos pateikiamos žemiau:

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
Ilgalaikės paskolos				
Paskolos iš bankų	10.738	95.270	10.738	5.772
	10.738	95.270	10.738	5.772
Trumpalaikės paskolos				
Paskolų iš bankų einamųjų metų dalis	-	16.632	-	-
	-	16.632	-	-
	10.738	111.902	10.738	5.772

14 Paskolos (tęsinys)

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai 2008 m. gruodžio 31 d.:

Metai	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
2008 m.	-	16.632	-	-
2009 m.	-	15.000	-	-
2010 m.	1.260	17.260	1.260	1.260
2011 m.	2.521	19.521	2.521	2.521
2012 m.	2.521	19.521	2.521	1.991
2013 m. ir vėliau	4.436	23.968	4.436	-
	10.738	111.902	10.738	5.772

Visos Grupės ir Bendrovės paskolos yra su kintama palūkanų norma. Grupės ir Bendrovės metų pabaigoje negrąžintų paskolų palūkanų svartinis vidurkis:

	2008 m.	2007 m.
Ilgalaikės paskolos	5,14 proc.	5,83 proc.

2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. visos Grupės ir Bendrovės paskolos yra eurai.

2007 m. birželio 19 d. Bendrovė pasirašė sutartį su Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyriumi dėl dviejų vilkikų statybos ir pirkimo finansavimo. Paskolą sudaro 7.300 tūkst. eurų suma (25.205 tūkst. litų ekvivalentas) ir jos grąžinimo terminas yra 2014 m. birželio 30 d. Paskolos palūkanų norma priklauso nuo 3 mėn. EURIBOR plus 0,5 proc. 2008 m. paskolos suma buvo sumažinta iki 6.364 tūkst. eurų (21.974 tūkst. litų ekvivalentas).

2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. visos banko sąskaitos, esančios Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyriuje, kurių likutis sudarė atitinkamai 4.776 tūkst. litų ir 328 tūkst. litų, buvo įkeistos kaip garantija už gautą paskolą. Bendrovė taip pat yra įsipareigojusi užtikrinti, kad ne mažiau nei 20 proc. visos pinigų apyvartos yra vykdoma per Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyriaus sąskaitas (12 pastaba).

Bendrovė yra įsipareigojusi po statybų pabaigos įkeisti abu vilkikus. Pirmasis vilkikas, kurio likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 16.155 tūkst. litų, buvo įkeistas po finansinių metų pabaigos 2009 m. vasario 9 d. (6 pastaba). Be to, laivų statybos bendrovė suteikė 234 tūkst. eurų (808 tūkst. litų ekvivalentas) garantiją Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyriui.

2006 m. rugsėjo 1 d. dukterinė įmonė UAB „Krovinių terminalas“ pasirašė sindikuotos paskolos sutartį su AB PAREX BANKAS (Lietuva) ir AS Parex Banka (Latvija) paskolos, gautos iš Bendrovės naftos ir cheminių produktų terminalo statybos finansavimui, grąžinimui ir apyvartinio kapitalo finansavimui. Paskolos suma yra 37.650 tūkst. eurų (129.998 tūkst. litų ekvivalentas), grąžinimo terminas yra 2014 m. birželio 10 d. 73,99 proc. paskolos daliai taikoma 6 mėn. EUR LIBOR plus 1,3 proc. palūkanų norma ir 26,01 proc. paskolos daliai taikoma 6 mėn. EUR LIBOR plus 1,0 proc. palūkanų norma.

2007 m. gruodžio 31 d. dukterinės įmonės UAB „Krovinių terminalas“ pastatai ir statiniai, kurių likutinė vertė lygi 90.537 tūkst. litų, ir žemės nuomos teisės buvo įkeistos AB PAREX BANKAS (Lietuva) ir AS Parex Banka (Latvija) (6 pastaba).

2007 m. gruodžio 31 d. dukterinė įmonė UAB „Krovinių terminalas“ įsipareigojo užtikrinti, kad visa piniginių lėšų apyvarta bus atliekama AB PAREX BANKAS (Lietuva) ir AS Parex Banka (Latvija) turimose sąskaitose bei Grupė ir Bendrovė įsipareigojo užtikrinti, kad piniginių lėšų apyvarta bus ne mažesnė kaip 75.000 tūkst. litų per pusę metų.

15 Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės kitas mokėtinas sumas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
	(pertvarkyta)		(pertvarkyta)	
Sukaupti atostoginiai ir socialinis draudimas	4,180	3,823	4,180	3,488
Mokėtini mokesčiai, atlyginimai ir socialinis draudimas	3,157	4,112	3,157	3,783
Papildomi mokesčių sukaupimai pagal VMI sprendimą	-	1,526	-	1,526
Kitos mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	2,985	8,616	2,985	5,440
	<u>10,322</u>	<u>18,077</u>	<u>10,322</u>	<u>14,237</u>

Aukščiau paminėtų finansinių įsipareigojimų terminai ir sąlygos:

- Prekybos skolos yra be palūkanų ir paprastai jų apmokėjimo terminas yra 20–45 dienos.
- Kitos mokėtinos sumos yra be palūkanų ir vidutinis atsiskaitymo terminas yra 15–30 dienų.
- Mokėtinos palūkanos paprastai yra nustatomos mėnesiais ir ketvirčiais per finansinius metus.
- Su susijusiomis šalimis susijusių mokėtinų sumų sąlygos pateiktos 27-oje pastaboje.

16 Veiklos nuomaGrupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Grupė ir Bendrovė sudarė keletą transporto priemonių veiklos nuomos sutarčių. Nuomos sąlygose nėra numatyta apribojimų Grupės ir Bendrovės veiklai, susijusiai su dividendais, papildomomis skolomis ar papildoma ilgalaikė nuoma. 2008 m. Grupės ir Bendrovės nuomos sąnaudos atitinkamai sudarė 1.112 tūkst. litų (atitinkamai 758 tūkst. litų 2007 m.).

Nuomos įmokas ateityje pagal sudarytas veiklos nuomos sutartis sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
Per vienerius metus	993	707	993	707
Nuo vienerių iki penkerių metų	1.127	1.871	1.127	1.871
	<u>2.120</u>	<u>2.578</u>	<u>2.120</u>	<u>2.578</u>
Iš šios sumos mokėjimo valiuta:				
- eurai (ekvivalentas litais)	2.120	2.578	2.120	2.578

2008 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė nuomojo iš VĮ „Klaipėdos valstybinis jūrų uostas“ atitinkamai 960.846 m² ir 960.846 m² žemės sklypus (1.018.279 m² ir 960.846 m² atitinkamai 2007 m. gruodžio 31 d.). Nuomos sutarčių terminai baigiasi nuo 2021 m. gruodžio 31 d. iki 2054 m. spalio 14 d. Vieno kvadratinio metro metinis nuomos mokestis 2008 m. svyruoja nuo 1,50 litų iki 8,14 litų (2007 m. – 1,50 litų iki 12 litų). Nuomos mokestis yra reguliariai peržiūrinamas.

Grupės ir Bendrovės metinis VĮ „Klaipėdos valstybinis jūrų uostas“ nuomos mokestis 2008 m. sudaro atitinkamai 4.986 tūkst. litų ir 4.355 tūkst. litų (2007 m. – atitinkamai 6.449 tūkst. litų ir 5.818 tūkst. litų).

16 Veiklos nuoma (tęsinys)

Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Grupė ir Bendrovė sudarė keletą pastatų, transporto priemonių bei laivų veiklos nuomos sutarčių.

Nuomos pajamas ateityje pagal sudarytas sutartis sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
Per vienerius metus	1.214	803	1.214	743
Nuo vienerių iki penkerių metų	2.627	-	2.627	-
	<u>3.841</u>	<u>803</u>	<u>3.841</u>	<u>743</u>
Iš šios sumos mokėjimo valiuta:				
- litais	3.841	803	3.841	743

17 Lizingas (finansinė nuoma)

Nuomos sąlygose nėra numatyta apribojimų Grupės ir Bendrovės veiklai, susijusiai su dividendais, papildomomis skolomis ar papildoma ilgalaikė nuoma. 2008 m. Grupės ir Bendrovės finansinės nuomos sąnaudos atitinkamai sudarė 53 tūkst. litų ir 51 tūkst. litų (atitinkamai 53 tūkst. litų ir 50 tūkst. litų 2007 m.).

Nuomos įmokas ateityje pagal sudarytas veiklos nuomos sutartis sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
Per vienerius metus	288	310	288	285
Nuo vienerių iki penkerių metų	551	922	551	834
Finansinės nuomos įsipareigojimų iš viso	<u>839</u>	<u>1.232</u>	<u>839</u>	<u>1.119</u>
Palūkanos	(70)	(128)	(70)	(115)
Dabartinė finansinės nuomos įsipareigojimų vertė	<u>769</u>	<u>1.104</u>	<u>769</u>	<u>1.004</u>
Finansinės nuomos įsipareigojimai apskaitomi kaip:				
- trumpalaikiai	249	255	249	235
- ilgalaikiai	520	849	520	769
Iš šios sumos mokėjimo valiuta:				
- eurai (ekvivalentas litais)	769	1.004	769	1.004
- litais	-	100	-	-

Grupės ir Bendrovės turto, įsigyto finansinės nuomos būdu, likutinė vertė sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
Mašinos ir įrengimai	735	995	735	995
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	88	197	88	112
	<u>823</u>	<u>1.192</u>	<u>823</u>	<u>1.107</u>

18 Pardavimo savikaina

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
	(pertvarkyta)		(pertvarkyta)	
Darbuotojų užmokesčio sąnaudos	38.871	33.577	37.952	31.434
Nusidėvėjimas ir amortizacija	20.901	28.627	17.998	21.692
Priežiūra ir remontas	15.800	13.961	15.463	13.377
Ekspedijavimo paslaugos	12.398	22.034	751	693
Nuomos sąnaudos	9.030	9.436	9.030	9.436
Apsaugos paslaugos	3.568	3.295	3.568	3.295
Kitos gamybos sąnaudos	16.253	13.235	16.132	12.964
	116.821	124.165	100.894	92.891

19 Veiklos sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
	(pertvarkyta)		(pertvarkyta)	
Darbuotojų užmokesčio sąnaudos	13.457	16.297	12.482	14.422
Valdymo mokestis	10.980	8.200	10.496	7.000
Nusidėvėjimas	2.247	3.983	939	919
Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	1.704	2.114	1.220	1.165
Parama ir labdara	1.421	1.329	1.421	1.329
Reklama	1.400	1.025	1.367	963
Priežiūra ir remontas	1.126	772	1.113	518
Nuomos sąnaudos	970	1.977	707	664
Apsaugos paslaugos	579	277	293	277
Komunalinės paslaugos	382	393	306	250
Komandiruotės	373	320	364	271
Draudimas	296	569	66	61
Audito ir susijusios paslaugos	225	142	210	127
Darbuotojų mokymai	220	229	204	158
Konsultavimo ir kitos panašios paslaugos	161	60	151	41
Banko paslaugos	154	148	152	142
Papildomas PVM pagal VMI sprendimą	-	1.036	-	1.036
Kitų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(251)	251	(251)	251
Kita	1.966	2.229	1.721	1.714
	37.410	41.351	32.961	31.308

20 Kitos veiklos pajamos (sąnaudos), grynasis rezultatas

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
Nuomos pajamos	1.019	1.167	994	1.117
Pelnas iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	767	103	767	103
Perparduotos komunalinės paslaugos	2.176	2.059	2.164	2.048
Kitos pajamos	1.509	841	1.629	1.056
Kitos veiklos pajamų iš viso	5.471	4.170	5.554	4.324
Perparduotų komunalinių paslaugų savikaina	(1.594)	(1.443)	(1.594)	(1.443)
Kitos sąnaudos	(300)	(239)	(297)	(228)
Kitos veiklos sąnaudų iš viso	(1.894)	(1.682)	(1.891)	(1.671)
	3.577	2.488	3.663	2.653

21 Finansinės ir investicinės veiklos pajamos (sąnaudos), grynasis rezultatas

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
	(pervarkyta)		(pervarkyta)	
Palūkanų pajamos	1.789	1.230	1.749	971
Investicijų pardavimo pelnas	108	-	105	-
Pelnas iš sandorių užsienio valiuta	68	135	67	134
Dividendų pajamos	-	-	517	295
Kitos finansinės veiklos pajamos	-	85	-	85
Finansinių ir investicinių veiklos pajamų iš viso	1.965	1.450	2.438	1.485
Palūkanų sąnaudos	(3.008)	(6.383)	(491)	(173)
UAB „Krovinių terminalas“ pardavimo nuostoliai	(973)	-	-	-
Nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta	(52)	(202)	(48)	(194)
Delspinigų sąnaudos	-	(490)	-	(490)
Kitos finansinės veiklos (sąnaudos)	(3)	(85)	(3)	(29)
Finansinių ir investicinių veiklos (sąnaudų) iš viso	(4.036)	(7.160)	(542)	(886)
	(2.071)	(5.710)	1.896	599

- a) Kaip aprašyta 8-oje pastaboje, 2008 m. Bendrovė pardavė visas 32 turėtas įmonės OOO PIK „Promimpeks“ akcijas (32 proc. įstatinio kapitalo) už jų įsigijimo kainą – 32 tūkst. rublių (3 tūkst. litų ekvivalentas 2008 m. rugsėjo 17 d.).

Be to, 2008 m. Bendrovė už 40 tūkst. JAV dolerių (105 tūkst. litų ekvivalentas) pardavė 80 įmonės SAO „Sovmortrans“ akcijų (5,93 proc. įstatinio kapitalo), kurios buvo apskaitytos nuline verte investicijų, skirtų parduoti, straipsnyje balanse.

22 Pelnų mokestis

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
	(pertvarkyta)		(pertvarkyta)	
Ataskaitinių metų pelno mokestis	3.120	4.111	3,120	4,111
Papildomas pelno mokestis, apskaičiuotas VMI sprendimu (4 pastaba)	-	3.171	-	3,171
Atidėtojo pelno mokesčio turto pokytis dėl tarifo pasikeitimo	(62)	109	(62)	109
Laikinių skirtumų pokytis	(169)	54	(368)	(795)
Pelno mokesčio sąnaudos, apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitoje	2.889	7.445	2,690	6,596
Atidėtojo pelno mokesčio turtas				
Mokestiniai nuostoliai	-	823	-	-
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas	471	460	471	460
Atsargų vertės sumažėjimas	894	670	894	670
Sukaupti atostoginiai	198	261	198	250
Ilgalaikės gautinos sumos nominalios palūkanos	292	-	292	-
Kiti laikinieji skirtumai	397	366	397	366
	2.252	2.580	2,252	1,746
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, sudengtas su įsipareigojimais	(2.002)	(2.580)	(2,002)	(1,746)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, grynąja verte	250	-	250	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas				
Investicijų lengvata	(1.377)	(1.711)	(1,377)	(1,400)
Nusidėvėjimo normatyvų skirtumai	-	(808)	-	(101)
Nusidėvėjimo sąnaudų atstatymas	(625)	(540)	(625)	(540)
Neapmokestinamos pajamos	-	(220)	-	(220)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	(2.002)	(3.279)	(2,002)	(2,261)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas, sudengtas su turtu	2.002	2.580	2,002	1,746
Atidėtas pelno mokestis, grynąją verte	-	(699)	-	(515)

- a) Iš patrunuojančios bendrovės UAB koncernas „Achema grupė“ ilgalaikės gautinos sumos diskontavimo pradinė atidėtojo pelno mokesčio įtaka sudaro 335 tūkst. litų ir yra apskaityta tiesiogiai nuosavame kapitale. Pokytis per 2008 m. sudaro 43 tūkst. litų ir yra įtrauktas į atidėtojo pelno mokestį, apskaitytą 2008 m. pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2007 m. gruodžio 31 d. apskaitydama atidėtojo pelno mokesčio turtą ir įsipareigojimus Grupė ir Bendrovė naudojo 15 proc. pelno mokesčio tarifą. 2008 m. gruodžio 31 d. apskaitydama atidėtojo pelno mokesčio turtą ir įsipareigojimus Grupė ir Bendrovė naudojo 20 proc. pelno mokesčio tarifą.

22 Pelno mokestis (tęsinys)

Pateiktos laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos gali būti suderintos su teorine suma, kuri būtų apskaičiuota taikant galiojantį bazinį pelno mokesčio tarifą pajamoms prieš apmokestinimą, tokiu būdu:

	Grupė		Bendrovė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
	(pervarkyta)		(pervarkyta)	
Pelnas prieš apmokestinimą	18.125	20.698	18.059	14.478
Pelno mokestis, apskaičiuotas taikant bazinį (2008 m. – 15 proc. ir 2007 m. – 18 proc.) pelno mokesčio tarifą	2.719	3.726	2.709	2.606
Pastovūs skirtumai	232	608	43	710
Pelno mokesčio tarifo pasikeitimo įtaka	(62)	109	(62)	109
Realizacinės vertės sumažėjimo pokytis	-	(169)	-	-
Papildomas pelno mokestis pagal VMI sprendimą (4 pastaba)	-	3.171	-	3.171
	<u>2.889</u>	<u>7.445</u>	<u>2.690</u>	<u>6.596</u>

Efektyvi Grupės ir Bendrovės pelno mokesčio norma 2008 m. sudaro atitinkamai 16 proc. ir 15 proc. (2007 m. atitinkamai – 36 proc. ir 46 proc.)

Grupė nepripažino atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo visiems apmokestinamiems laikiniams skirtumams, susijusiems su investicijomis į bendras ir asocijuotas įmones, nes yra tikėtina, kad laikinieji skirtumai nebus realizuoti artimoje ateityje. Bendra laikinųjų skirtumų suma, susijusi su investicijomis į bendras ir asocijuotas įmones, kuriai nebuvo pripažinti atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 1.132 tūkst. litų (1.333 tūkst. litų 2007 m. gruodžio 31 d.).

23 Pelnas ir sąlyginis pelnas vienai akcijai

Pelns vienai akcijai apskaičiuojamas dalijant Grupės grynąjį pelną iš esamo akcijų skaičiaus. Sąlyginis pelnas vienai akcijai yra lygus pelnui vienai akcijai, kadangi Bendrovė neturi potencialių akcijų. Pelno ir sąlyginio pelno apskaičiavimai pateikiami žemiau:

	Grupė	
	2008 m.	2007 m.
	(pervarkyta)	
Akcininkams priskiriamas grynas pelnas	15.236	13.253
Išleistų akcijų svertinis vidurkis (tūkst.)	12.670	12.670
Vienai akcijai tenkantis pelnas ir sąlyginis pelnas (litas)	<u>1,20</u>	<u>1,05</u>

24 Dividendai vienai akcijai

	Grupė	
	2008 m.	2007 m.
Paskelbti ir patvirtinti išmokėjimui dividendai	23.000	23.750
Išleistų akcijų svertinis vidurkis (tūkst.)	12.670	12.670
Dividendai vienai akcijai (litas)	<u>1,82</u>	<u>1,87</u>

25 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymasKredito rizika

Grupės ir Bendrovės prekybos partnerių koncentracija yra pakankamai didelė. Gautinos sumos iš pagrindinių trijų Grupės pirkėjų – AB „Achema“ (susijusi šalis), RUP PO „Belaruskalij“ ir AB DFDS „Lisco“ – 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 46 proc. (2007 m. gruodžio 31 d. AB „Achema“ (susijusi šalis), AB „DFDS Lisco“ ir UAB „Forlika“ sudarė apie 38 proc.) visų Grupės iš pirkėjų gautinų sumų.

Grupė ir Bendrovė taiko priemones, kuriomis siekiama nuolat užtikrinti, kad produkcija būtų parduodama patikimiems klientams ir pardavimai nevirstų patvirtinto kredito rizikos limitu.

Grupė ir Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievolės. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė, įskaitant išvestines finansines priemones balanse, jeigu tokių yra. Todėl Grupės ir Bendrovės vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius balanso sudarymo dieną.

Palūkanų normos rizika

Didesnę Grupės ir Bendrovės paskolų dalį sudaro paskolos su kintama palūkanų norma, kuri yra susijusi su EURIBOR ir EUR LIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką. 2008 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė neturėjo jokių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamos Bendrovės pelno prieš mokesčius jautrumas galimiems palūkanų normų pokyčiams, visus kitus kintamuosius laikant konstantomis (įvertinant įsiskolinimus su kintama palūkanų norma). Bendrovės nuosavybei įtakos, išskyrus einamųjų metų pelno įtaką, nėra.

2008 m.	Padidėjimas/ sumažėjimas procentiniais punktais	Įtaka pelnui prieš mokesčius
Finansiniai instrumentai su kintama palūkanų norma:		
Eurais	+ 0,5 proc.	(58)
Eurais	- 0,5 proc.	58

Likvidumo rizika

Grupės ir Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Grupės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso – atsargos) / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2008 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 2,76 ir 2,59 (1,09 ir 1,03 – 2007 m. gruodžio 31 d.). Bendrovės likvidumo ir skubaus padengimo rodikliai 2008 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 2,76 ir 2,59 (1,90 ir 1,79 – 2007 m. gruodžio 31 d.).

25 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)

Likvidumo rizika (tęsinys)

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Grupės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus mokėjimus pagal sutartis.

	Pareikalavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	138	414	10.290	1.959	12.801
Lizingas (finansinė nuoma)	-	72	216	551	-	839
Prekybos skolos	-	5.592	-	-	-	5.592
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	-	5.802	630	10.841	1.959	19.232
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	6.989	15.744	83.776	27.941	134.450
Lizingas (finansinė nuoma)	-	77	233	922	-	1.232
Prekybos skolos	-	6.281	180	1.317	-	7.778
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	-	13.347	16.157	86.015	27.941	143.460

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus mokėjimus pagal sutartis.

	Pareikalavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	138	414	10.290	1.959	12.801
Lizingas (finansinė nuoma)	-	72	216	551	-	839
Prekybos skolos	-	5.592	-	-	-	5.592
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	-	5.802	630	10.841	1.959	19.232
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	84	252	6.705	-	7.041
Lizingas (finansinė nuoma)	-	71	214	834	-	1.119
Prekybos skolos	-	6.583	-	-	-	6.583
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	-	6.738	466	7.539	-	14.743

Užsienio valiutos rizika

Grupės ir Bendrovės politika yra suderinti pinigų srautus iš labai tikėtinų būsimų pardavimų su pirkimais kiekviena užsienio valiuta. Grupė ir Bendrovė nesinaudoja kokiomis nors finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti užsienio valiutos riziką, išskyrus tai, kad ji stengiasi skolintis eurai, su kuriais yra susietas litas. 2008 m. gruodžio 31 d. piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis buvo tokie (ekvivalentas litais):

	Grupė		Bendrovė	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Litais	51.530	17.462	51.530	17.462
Eurais	6.225	10.764	6.225	10.764
JAV doleriais	279	-	279	-
Iš viso	58.034	28.226	58.034	28.226

25 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)

Užsienio valiutos rizika (tęsinys)

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamos Bendrovės pelno prieš mokesčius jautrumas galimiems valiutų kursų pokyčiams, visus kitus kintamuosius laikant konstantomis (atsižvelgiant į piniginio turto ir nuosavybės tikrųjų verčių pokyčius).

	Valiutų kurso padidėjimas/ sumažėjimas	Įtaka pelnui prieš mokesčius
2008 m.		
JAV doleriai	+ 10,00 proc.	28
Eurai	+ 10,00 proc.	(454)
JAV doleriai	- 10,00 proc.	(28)
Eurai	- 10,00 proc.	454
2007 m.		
JAV doleriai	+ 10,00 proc.	44
Eurai	+ 10,00% proc.	3.092
JAV doleriai	- 10,00 proc.	(44)
Eurai	- 10,00 proc.	(3.092)

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės skolos.

Žemiau yra pateiktas visų Bendrovės finansinių instrumentų, apskaitytų finansinėse ataskaitose, kategorijų apskaitinės ir tikrosios vertės:

	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2008 m.	2007 m.	2008 m.	2007 m.
Finansinis turtas				
Pardavimui skirtos investicijos	50	50	50	50
Ilgalaikės gautinos sumos	13.752	851	13.752	851
Gautinos sumos	31.398	23.031	31.398	23.031
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9.054	20.598	9.054	20.598
Finansiniai įsipareigojimai				
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos:				
Įsiskolinimai su nepastovia palūkanų norma	10.738	5.772	10.738	5.772
Finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai	769	1.004	769	1.004
Prekybos skolos	5.592	6.583	5.592	6.583

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar paslaugomis arba kuria gali būti užskaitytas tarpusavio įsipareigojimas tarp nesusijusių šalių, kurios ketina pirkti (parduoti) turtą arba užskaityti tarpusavio įsipareigojimą. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra paremta kotiruojamomis rinkos kainomis, diskontuotų pinigų srautų modeliais arba pasirinkimo sandorių („opcionų“) kainų modeliais priklausomai nuo aplinkybių.

25 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti yra naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- (a) Trumpalaikių prekybos gautinų sumų, trumpalaikių prekybos skolų ir trumpalaikių skolų, kitų gautinų ir mokėtinų sumų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- (b) Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei.

Kapitalo valdymas

Bendrovė kaip kapitalą valdo įstatinį kapitalą, privalomąjį rezervą ir nepaskirstytąjį pelną. Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus.

Bendrovė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgiant į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams arba išleisti naują akcijų emisiją. 2008 m. gruodžio 31 d. nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 50 proc. jos akcinio kapitalo.

Be to, Bendrovė turi išorinių reikalavimų kapitalui iš bankų. Reikalaujama, kad nuosavo kapitalo ir visų įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo sumos santykis būtų ne mažesnis nei 0,4. Vadovybė kontroliuoja, kad Bendrovė atitiktų abu aukščiau paminėtus kapitalo reikalavimus. Jokių kitų kapitalo valdymo priemonių nėra naudojama. 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovė tenkino visus išorinius reikalavimus kapitalui.

26 Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

2005 m. VĮ „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“ padidino uosto teritorijos nuomos mokestį, nes ji pagerino uosto infrastruktūrą. Tačiau Bendrovė nesutiko su padidintu mokesčiu bei tvirtino, kad infrastruktūra nebuvo pagerinta pagal sutartį, bei atsisakė mokėti padidintą nuomos mokestį. Dėl šios priežasties 2006 m. vasario 28 d. VĮ „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“ iškėlė Bendrovei ieškinį dėl 626 tūkst. litų nesumokėto nuomos mokesčio, vėliau ieškinio suma buvo padidinta 521 tūkst. litų. 2006 m. gruodžio 4 d. Klaipėdos rajono teismas patenkino VĮ „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“ 626 tūkst. litų reikalavimą, tačiau Bendrovė šį nuosprendį apskundė. Apeliacinė institucija nagrinėjo Klaipėdos rajono teismo sprendimą ir grąžino skundą pirminės instancijos teismui papildomam tyrimui. 2008 m. gruodžio 31 d. nesumokėtas uosto žemės nuomos mokestis sudarė 1.955 tūkst. litų (1.585 tūkst. litų 2007 gruodžio 31 d.). 2007 m. Bendrovės vadovybė apskaitė 1.585 tūkst. litų sukaupimą papildomam uosto žemės mokesčiui sumokėti, ir mano, kad 2008 m. gruodžio 31 d. papildomas sukaupimas nereikalingas.

27 Susijusių šalių sandoriai

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus. Bendrovės susijusios šalys yra jos akcininkai ir kitos įmonės, kurias kontroliuoja Bendrovės akcininkai. Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis 2008 m. ir likučiai 2008 m. gruodžio 31 d. buvo šie:

2008 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
UAB „Euroga“	13.764	2.059	-	136
UAB koncernas „Achemos grupė“	11.223	28.334	22.833	-
UAB „Iremas“	9.842	565	1	884
UAB „Budrus sakalas“	4.202	117	1	351
UAB „Sienojus“	3.873	75	3	41
AB „Achema“	1.028	39.555	13.822	84
UAB „Achemarida“	1.126	30	-	40
AB „Klaipėdos laivų remontas“	931	51	-	1
UAB „Lietuvos žinios“	822	-	19	10
UAB „Energetinių projektų centras“	724	-	7	260
UADB „Industrijos garantas“	558	3	206	109
UAB „Achemos mokymo centras“	494	13	-	52
UAB „Krantas Forwarding“	192	146	4	12
UAB „FMĮ Kapitalo srutai“	80	-	-	14
UAB „Klaipėdos keleivių ir krovinių terminalas“	60	42	600	1
UAB „Achempak“	16	-	-	-
AB „Spaustuvė titnagas“	13	-	-	-
UAB „Druslita“	2	-	-	-
UAB „Agrochema“	-	7.389	160	-
UAB „Klasco ekspedicija“	-	6.947	41	-
UAB „Krovinių terminalas“	-	165	31	-
UAB „Transachema“	-	13	3	-
	48.950	85.504	37.731	1.995

27 Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

Sandoriai su Bendrovės susijusiomis šalimis 2008 m. ir likučiai 2008 m. gruodžio 31 d. buvo šie:

2008 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
UAB koncernas „Achemos grupė“	10.623	28.334	22.833	-
UAB „Iremas“	9.750	565	1	884
UAB „Sienojus“	3.873	75	3	41
UAB „Budrus sakalas“	3.857	117	1	351
UAB „Euroga“	1.583	2.050	-	136
UAB „Achemarida“	1.126	30	-	40
AB „Klaipėdos laivų remontas“	931	51	-	1
UAB „Lietuvos žinios“	818	-	19	10
AB „Achema“	732	39.445	13.822	84
UAB „Energetinių projektų centras“	700	-	7	260
UAB „Achemos mokymo centras“	479	13	-	52
UADB „Industrijos garantas“	348	3	206	109
UAB „Krantas forwarding“	192	146	4	12
UAB „FMĮ Kapitalo srutai“	80	-	-	14
UAB „Klaipėdos keleivių ir krovinių terminalas“	42	30	600	1
UAB „Achempak“	16	-	-	-
AB „Spaustuvė titnagas“	13	-	-	-
UAB „Druslita“	2	-	-	-
UAB „Agrochema“	-	7.389	160	-
UAB „Klasco ekspedicija“	-	6.947	41	-
UAB „Krovinių terminalas“	-	303	31	-
UAB „Transachema“	-	13	3	-
	35.165	85.511	37.731	1.995

27 Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

Sandoriai su Grupės susijusiomis šalimis 2007 m. ir likučiai 2007 m. gruodžio 31 d. buvo šie:

2007 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
UAB „Euroga“	32.401	2.448	281	1.554
UAB „Iremas“	8.388	542	-	591
UAB koncernas „Achemos grupė“	8.343	3	-	158
UAB „Budrus sakalas“	4.332	113	3	405
UAB „Sienojus“	3.438	84	5	232
UAB „Achemarida“	931	10	-	173
AB „Achema“	732	41.326	1.636	77
UADB „Industrijos garantas“	732	4	851	804
UAB „Achemos mokymo centras“	506	12	1	11
UAB „Lietuvos žinios“	443	-	9	18
UAB „Energetinių projektų centras“	398	-	-	137
UAB „Krantas forwarding“	230	71	4	19
UAB FMĮ „Kapitalo srutai“	79	-	-	17
UAB „Achepak“	17	-	-	6
UAB „Klaipėdos keleivių ir krovinių terminalas“	10	14	593	1
UAB „Klasco ekspedicija“	9	4.329	572	-
AB „Klaipėdos laivų remontas“	5	8	1	-
UAB „Druslita“	3	-	-	-
AB „Spaustuvė titnagas“	1	-	-	-
UAB „Aušra“	1	-	-	-
UAB „Palangos vėtra“	1	-	-	-
UAB „Agrochema“	-	611	39	-
UAB „Jontaura“	-	167	-	-
UAB „Transachema“	-	13	1	-
	61.000	49.755	3.996	4.203

27 Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

Sandoriai su Bendrovės susijusiomis šalimis 2007 m. ir likučiai 2007 m. gruodžio 31 d. buvo šie:

2007 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
UAB „Euroga“	11.756	2.436	281	-
UAB „Iremas“	7.874	542	-	565
UAB koncernas „Achemos grupė“	7.143	3	-	40
UAB „Budrus sakalas“	3.651	113	3	338
UAB „Sienojus“	3.228	84	5	190
UAB „Achemarida“	927	10	-	170
UAB „Achemos mokymo centras“	472	12	1	6
AB „Achema“	454	41.326	1.636	51
UAB „Lietuvos žinios“	441	-	9	18
UAB „Energetinių projektų centras“	378	-	-	113
UADB „Industrijos garantas“	344	4	-	21
UAB „Krantas forwarding“	230	71	4	19
UAB FMĮ „Kapitalo srutai“	79	-	-	17
UAB „Achempak“	17	-	-	6
UAB „Klaipėdos keleivių ir krovinių terminalas“	10	14	593	1
UAB „Klasco ekspedicija“	9	4.329	572	-
AB „Klaipėdos laivų remontas“	5	8	1	-
UAB „Druslita“	3	-	-	-
AB „Spaustuvė titnagas“	1	-	-	-
UAB „Agrochema“	-	611	39	-
UAB „Krovinių terminalas“	-	538	362	-
UAB „Jontaura“	-	167	-	-
UAB „Transachema“	-	13	1	-
	37.022	50.281	3.507	1.555

Nėra suteikta ar gauta jokių garantijų iš susijusių šalių gautinoms ar susijusioms šalims mokėtinoms sumoms. 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė nesuformavo jokių vertės sumažėjimų abejotinoms skoloms, susijusioms su gautinomis sumomis iš susijusių šalių.

Vadovybės darbo užmokestis ir kitos išmokos

2008 m. Bendrovės vadovybei priskaičiuotas darbo užmokestis iš viso sudarė 1.519 tūkst. litų (2007 m. – 2.792 tūkst. litų). 2008 m. ir 2007 m. Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo.

28 Pobalansiniai įvykiai

Finansinių ataskaitų parengimo dieną Bendrovės vadovybė dar nebuvo parengusi 2008 m. pelno paskirstymo projekto.

Po metų pabaigos 2009 m. vasario 9 d. Bendrovė įkeitė Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyriui naujai pastatytą vilkiką, kurio likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d. sudaro 16.155 tūkst. litų., kaip užstatą už gautą paskolą (14 pastaba).

AB "KLAIPĖDOS JŪRŲ KROVINIŲ KOMPANIJA"

2008 m. KONSOLIDUOTO METINIO PRANEŠIMO PAPILDYMAS

12.1.2. emitentas ir jo kontaktiniai duomenys (pavadinimas, teisinė forma, įregistravimo data ir vieta, įmonės kodas, buveinės adresas (jei registruotos ir faktinės buveinės adresas skiriasi, nurodyti abu), telefono, fakso numeriai, elektroninio pašto adresas, interneto svetainės adresas)

Didžioji dalis informacijos pateikta finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte p.1.

AB "Klaipėdos jūrų krovinių kompanija" įregistruota Valstybės įmonės Registrų centro Klaipėdos filiale.

Įmonės kodas 140346267

Tel. 8 46 399 101

Faks. 8 46 399 066

www.klasco.lt

info@klasco.lt

12.1.4. informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

UAB FMĮ "Kapitalo srautai"

12.3.2. visi vertybinių popierių perleidimo apribojimai (pvz., apribojimai, taikomi vertybinių popierių paketams, arba reikalavimai gauti bendrovės ar kitų vertybinių popierių savininkų pritarimą)

Nėra

12.3.3. akcininkai (bendras akcininkų skaičius; akcininkai, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (nurodyti konkrečią datą) nuosavybės teise turintys ar valdantys daugiau kaip 5 procentus emitento įstatinio kapitalo (fizinių asmenų vardai, pavardės (Komisijai pateikiamame popieriniame metinio pranešimo variante papildomai turi būti nurodomi šių asmenų asmens kodai), įmonių pavadinimai, teisinės formos, įmonių kodai, buveinių adresas), akcininkams nuosavybės teise priklausančių akcijų kiekis pagal klases, turima įstatinio kapitalo ir balsų dalis procentais, atskirai nurodyti kiekvienam asmeniui nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiamų balsų procentus ir netiesiogiai turimų balsų procentus)

Bendras akcininkų skaičius 1368 (2009 03 31).

Nuosavybės teise turintys ar valdantys daugiau kaip 5 procentus emitento įstatinio kapitalo 2009 m. balandžio mėn. buvo:

1. UAB Koncernas "Achemos grupė", įmonės kodas 156673480, adresas Jonalaukio k., Ruklos sen., Jonavos raj., LT-55551. Turimų akcijų skaičius 11.753.023 arba 92,76 %.

2. Kartu veikiantiems asmenims priklauso 262 349 akcijų arba 2,07 %.

Iš viso koncernui „Achemos grupė“ su kartu veikiančiais asmenimis priklauso 94,83% kapitalo ir balsų. Daugiau akcininkų, turinčių daugiau kaip 5 procentus nėra.

12.3.4. akcininkai, turintys specialias kontrolės teises, ir tų teisių aprašymai

Nėra

12.3.5. visi balsavimo teisių apribojimai (pvz., tam tikrą balsų procentą ar kiekį turinčių asmenų balsavimo teisių apribojimai, terminai, iki kurių galima pasinaudoti balsavimo teisėmis, arba sistemos, pagal kurias vertybinių popierių suteikiamos turtinės teisės yra atskiriamos nuo vertybinių popierių turėjimo);

Nėra

12.3.6. visi akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės;

Nėra

12.3.7. darbuotojai (vidutinis darbuotojų skaičius, pokyčiai per pastaruosius finansinius (ūkinius) metus, priežastys, lėmusios svarbius (daugiau kaip 10 procentų) pokyčius, darbuotojų grupavimas pagal išsilavinimą, vadovaujančiojo personalo, specialistų, darbininkų skaičius ir vidutinis mėnesinis atitinkamos

darbuotojų grupės darbo užmokestis neatskaičius mokesčių, darbo ar kolektyvinėse sutartyse numatytos ypatingos emitento darbuotojų ar jų dalies teisės ir pareigos)

Darbuotojų grupė	Vidutinis darbo užmokestis	Vidutinis darbuotojų skaičius	Išsilavinimas								Per 2008 m.	
			Aukštasis	%	Aukštesnysis	%	Vidurinis	%	Nebaigtas vidurinis	%	Atleista	Priimta
Vadovai	10909	42	39	92,86	2	4,76	1	2,38	-	-	3	1
Specialistai	4779	159	90	56,6	58	36,48	11	6,92	-	-	23	26
Darbininkai	3699	593	31	5,23	133	22,43	394	66,44	35	5,9	71	73
Viso:	4336	794	160	-	193		406	-	35	-	97	100

12.3.8. emitento įstatų pakeitimų tvarka

1. Bendrovės įstatų kvalifikuota 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių bendrovės akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma keičia visuotinis akcininkų susirinkimas
2. Bendrovės Visuotiniam akcininkų susirinkimui priėmus sprendimą pakeisti ar papildyti Bendrovės įstatų, surašomas visas pakeistų įstatų tekstas ir po juo pasirašo Visuotinio akcininkų susirinkimo įgaliotas asmuo.

12.3.9. emitento organai (jų įgaliojimai, organų narių paskyrimų ir pakeitimų tvarka)

1. Aukščiausias Bendrovės organas yra visuotinis akcininkų susirinkimas. Stebėtojų taryba nesudaroma.
2. Bendrovėje veikia kolegialus valdymo organas - valdyba. Valdyba yra sudaroma iš šešių narių. Valdybą kas keturi metai renka visuotinis akcininkų susirinkimas.
3. Bendrovės vienasmenis valdymo organas yra bendrovės vadovas - generalinis direktorius. Bendrovės vadovą renka ir atšaukia valdyba.

12.3.10. kolegialių organų nariai, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (vardai ir pavardės (Komisijai pateikiamame popieriniame metinio pranešimo variante papildomai turi būti nurodomi šių asmenų asmens kodai), duomenys apie dalyvavimą emitento įstatiniame kapitale, kiekvieno asmens kadencijos pradžią ir pabaigą, informacija apie emitento per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotas pinigų sumas, kitą perleistą turtą ir suteiktas garantijas šiems asmenims bendrai ir vidutinius dydžius, tenkančius vienam kolegialaus organo nariui, bendrovės vadovui, vyriausiajam finansininkui);

Pareigos	Vardas, pavardė, asmens kodas	Kadencija	Turimų bendrovės akcijų skaičius, vnt.	Įstatinio kapitalo dalis %	Balsų dalis %
Valdyba					
Pirmininkas	Bronislovas Lubys	2007-2011	262 349 PVA	2,07	2,07
Narys	Arūnas Laurinaitis	2007-2011	-	-	-
Narys	Valentinas Greičiūnas	2007-2011	-	-	-
Narys	Benediktas Petrauskas	2007-2011	1 868 PVA	0,015	0,015
Narys	Audrius Darinskas	2007-2011	-	-	-
Narys	Juozas Benetis	2008-2011	-	-	-
Administracijos vadovas, vyriausiasis finansininkas					
Generalinis direktorius	Valentinas Greičiūnas	2005-2009	-	-	-
Vyr. buhalteris	Šarūnas Kručius	1999-iki šiol	-	-	-

Didžioji dalis informacijos pateikta 2008 metų metinio konsoliduoto pranešimo finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

12.3.11. visi reikšmingi susitarimai, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei, taip pat jų poveikis, išskyrus atvejus, kai dėl susitarimų pobūdžio jų atskleidimas padarytų emitentui didelę žalą;

Nėra

12.3.12. visi emitento ir jo organų narių ar darbuotojų susitarimai, numatantys kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

Nėra

12.3.13. nuosavybės vertybinių popierių emitentai papildomai turi pateikti informaciją apie didesnius susijusių šalių sandorius – nurodyti šių sandorių sumas, susijusių asmenų santykių pobūdį ir kitą informaciją apie sandorius, kuri yra būtina norint suprasti bendrovės finansinę padėtį, jeigu tokie sandoriai yra reikšmingi arba buvo sudaryti ne įprastomis rinkos sąlygomis. Informacija apie atskirus sandorius gali būti apibendrinama pagal jų pobūdį, išskyrus atvejus, kai, norint suprasti sandorių tarp susijusių asmenų poveikį bendrovės finansinei padėčiai, būtina pateikti atskirą informaciją. Sąvoka „susijęs asmuo“ turi tokią pačią reikšmę, kaip ir emitento taikomuose apskaitos standartuose

Informacija pateikta 2008 m. konsoliduoto metinio pranešimo finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte

12.5. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją. Metiniame pranešime taip pat turi būti pateikiama santrauka informacijos, kurią emitentas, vykdydamas savo prievolę pagal jam taikomus vertybinių popierių rinką reglamentuojančius teisės aktus, per praėjusius 12 mėnesių viešai paskelbė vienoje ar kelyse valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse, ir nurodoma, kur galima gauti visą informaciją

Informacijos santrauka pateikta 2008 m. konsoliduotame metiniame pranešime.

Vieša informacija skelbta per AB "Nasdaq OMX Vilnius" reglamentuojamos informacijos bazę. Nuoroda:
http://www.nasdaqomxbaltic.com/market/?issuer=KJK&market=XVSE&start_d=1&start_m=1&start_y=2008&end_d=31&end_m=12&end_y=2008&keyword=&pg=news&lang=lt¤cy=0

13.1.2. įmonių grupę sudarančios bendrovės ir jų kontaktiniai duomenys (pavadinimai, teisinės formos, įregistravimo datos ir vietos, įmonių kodai, buveinių adresai (jei registruotų ir faktinių buveinių adresai skiriasi, nurodyti abu), telefono, fakso numeriai, elektroninio pašto adresai, interneto svetainės adresai)

2007-12-31 ir iki 2008-06-09 grupę sudarė Bendrovė ir jos dukterinė įmonė - UAB „Krovinių terminalas“, į.k.63391047, įregistruota 1996-09-16, adresas Burių g. 17, Klaipėda, info@terminal.lt; www.terminal.lt; 8-46-391095

13.3. Jei įmonė, rengianti konsoliduotą metinį pranešimą, pasinaudoja Įmonių konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymo 9(1) straipsnio 3 dalyje numatyta galimybe savo metinį pranešimą sujungti su konsoliduotu metiniu pranešimu, konsoliduotame metiniame pranešime papildomai turi būti pateikiama šių Taisyklių 12 punkte nurodyta informacija apie pranešimą rengusią įmonę.

Pranešimą parengusi įmonė – AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“.